

Český jazyk pro cizince

HEZKY ČESKY 1

Jana Táborková a Kateřina Lancová

Český jazyk pro cizince

HEZKY ČESKY 1

npi | Národní pedagogický institut
České republiky

Český jazyk pro cizince
HEZKY ČESKY 1

Tato metodika vznikla za podpory MŠMT ČR a MV ČR
v rámci projektu Podpora pedagogických pracovníků
pro práci s dětmi/žáky cizinci.

Elektronická verze: ISBN 978-80-7578-106-2

© Národní pedagogický institut České republiky, 2022

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Úvod

Průvodní slovo k pracovnímu sešitu Hezky česky, určenému k výuce českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Na základě svých zkušeností s výukou cizinců na základní škole, do které už mnoho let dochází více než jedna čtvrtina žáků cizí národnosti, jsem si pro vlastní potřebu vytvořila soubor materiálů, které v hodinách používám. S těmito dětmi se setkávám jak v mimorozvrhových hodinách, kde tvoří menší a stejnorodé skupinky žáků stejné pokročilosti znalosti českého jazyka, tak v běžných rozvrhových hodinách, kde se tyto děti vzdělávají souběžně se svou kmenovou třídou. V prvním případě se velmi osvědčuje přimět žáky k ústním a komunikačním aktivitám, lze uplatňovat mnohé hravé a tvůrčí metody výuky, výhodou je také možnost okamžité reakce na dotaz či korekce chybování ve výslovnosti, stavbě věty či použití výrazů vzhledem k jejich významu. Druhý způsob vedení žáků nulové či velmi nízké úrovně znalosti češtiny více předpokládá jejich samostatnou práci na zadáních, která jsou schopni plnit bez soustavného přímého dohledu učitele, protože ten se musí zároveň věnovat také ostatním spolužákům a probírat naprosto odlišné učivo daného ročníku dle školního vzdělávacího programu (ŠVP) a ročního plánu učiva. V té chvíli se značně liší jak obsah učiva a způsob plnění žákům zadané práce, tak samotný vzdělávací cíl, který je u žáků s OMJ zaměřen primárně k osvojení základních komunikačních dovedností, s jejichž znalostí se u žáků ostatních již dávno počítá. Zvládnutí této situace je náročné zejména v období integrace nově příchozích, českého jazyka neznalých žáků. Pracovní sešit Hezky česky je proto vytvořen tak, aby se stal vyučujícím pomocníkem jak pro možnost individuálního vedení žáků s OMJ, tak pro možnost řízené samostatné práce. Níže uvádím několik poznámek o formě a obsahu pracovního sešitu:

- Pracovní sešit je publikován ve formátu PDF a je volně ke stažení na webových stránkách NPI ČR, přispěním NPI ČR v rozšířené verzi (oproti původní podobě Hezky česky I a II, NIDV 2016 a 2017).
- Pracovní listy jsou určeny všem žákům různého věku univerzálně. Jsou zamýšleny jako výběrové: všichni žáci nejsou schopni řešit veškerá zadání, je na volbě učitele, která a jakým způsobem bude v hodinách používat. Proto jsou lekce koncipovány vždy tak, aby na začátku obsahovaly tematické **obrazové slovníky** (využitelné už i u nečtenářů či žáků, kteří neovládají latinku a do listů si vpisují k obrázkům překlady). Žáci vyšších ročníků pak poznávají navíc **jednoduchou gramatiku** (v rámci lekce pouze jednotlivé jazykové jevy, které jsou v lekci procvičovány). Samotné pracovní listy zahrnující **práci s textem** pak obsahují různá doplňková cvičení, zejména články k přečtení a k rozboru, prověřující porozumění textu i zvládnutí gramatického jevu. Jako doplněk jsou volně k lekcím přiloženy různé hry a **aktivity** (pexeso, domino, křížovky, obrázkové texty, doplňovací diktáty apod.).
- Časová dotace pro práci v jedné lekci závisí na mnoha okolnostech – věnujeme-li se výuce intenzivně a mají-li sami žáci pro zvládnutí lekce dobré vstupní podmínky (např. znalost latinky, jazyková příbuznost – žáci slovanského původu), může vyučující jediný tematický blok stihnout s žáky procvičit už i za 14 dnů.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

- Obsahově se lekce v úrovni začátečníků týkají základní slovní zásoby postupně tak, jak přichází potřeba osvojit si jednotlivé okruhy: rodina, protiklady, barvy a oblečení, následně okruhy spojené s orientací v čase a prostoru (byt, vybavení bytu a čas – den, týden a rok). Pro samostatnou práci v každé lekci se lze opřít o obrazový slovníček, po starších dětech je možné vyžadovat také vedení vlastního slovníku s překlady výrazů do svého jazyka. Komunikační cvičení i doplňkové aktivity v přílohách předpokládají větší účast vyučujícího, některá zadání je však možné plnit zároveň v písemné podobě. V pracovní části lekce se nabízejí texty určené k procvičování slovní zásoby i jednoduché gramatiky. Tato cvičení lze využívat jak pro práci samostatnou, mají-li děti k dispozici překladové slovníky, tak pro práci skupinovou či vyučujícím plně vedenou. Texty zahrnují také slovíčka neznámá, která obrazové slovníky nenabízejí. Jsou k nim proto připojeny také „minislovníčky“ klíčových výrazů, které jsou v textu použity, s polem pro překlad do vlastního jazyka.
- Pracovní část lekcí zahrnuje navíc také QR kódy pro možnost plnění dalších cvičení v online aplikacích, která lze pohodlně ovládat i z mobilních telefonů či tabletů. Pokud je materiál používán v elektronické podobě, lze tato cvičení spustit prostřednictvím hypertextového odkazu v nadpisu cvičení u QR kódu.
- Na stránkách NPI ČR (<https://cizinci.npi.cz/hezky-cesky-i-a-ii-ucebnice-cdj/>) jsou k dispozici ke každé lekci také podpůrné výkladové prezentace, které jsou zaměřeny spíše teoreticky – poskytují přehledy různých jazykových jevů a nabízejí pouze některé příklady k jejich názornému osvětlení.
- Doplňkové aktivity naopak zahrnují ucelený souhrn důležitých slovíček v lekcích použitých a jsou určeny k jejich fixaci.

Doufáme, že v této publikaci naleznete užitečné informace, cvičení či aktivity, které lze využít při vzdělávání žáků s nízkou znalostí českého jazyka. Snad se pro vás stane dobrým pomocníkem. Přejeme vám ve vašem úsilí mnoho zdaru.

Jana Táborková a Kateřina Lancová

Medailonky autorek:

Mgr. Jana Táborková se narodila 26. 8. 1980 v Havířově. Vystudovala První české gymnázium v Karlových Varech a obor Učitelství ČJ a ZSV na Filozofické fakultě Ostravské univerzity. Studia ukončila v roce 2003 a jako učitelka českého jazyka, občanské a výtvarné výchovy nastoupila na Základní školu jazyků Karlovy Vary, školu s největším počtem žáků cizinců na Karlovarsku. Vzdělávání cizinců se věnuje od roku 2008 do současné doby. Na této škole působí jako koordinátorka kurzů češtiny pro cizince. Zaměřuje se zejména na nově příchozí žáky s žádnou či minimální znalostí českého jazyka.

Kateřina Lancová se narodila 20. 5. 1988 v Plzni. Vystudovala obor Ruční malba porcelánu na SOU keramické a sklářské v Karlových Varech, studium ukončila v roce 2006. Po několikaleté praxi v továrnách na porcelán Thun a Moritz Zdekauer nastoupila na rodičovskou dovolenou, při které se věnovala kreativním činnostem, např. malbě, kresbě, výrobě šperků a hraček. V současné době působí na Základní škole Nová Role. Příležitostně ilustruje výukové materiály a navrhuje plakáty kulturních akcí.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Obsah:

1) Úvodní lekce	
1.1) Metodický pokyn	4
1.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika	6
1.3) Pracovní část – práce s texty	10
1.4) Volná příloha	17
2) Rodina	
2.1) Metodický pokyn	20
2.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika	23
2.3) Pracovní část – práce s texty	27
2.4) Volná příloha	33
3) Protiklady	
3.1) Metodický pokyn	35
3.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika	37
3.3) Pracovní část – práce s texty	42
3.4) Volná příloha	48
4) Barvy	
4.1) Metodický pokyn	51
4.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika	54
4.3) Pracovní část – práce s texty	58
4.4) Volná příloha	66
5) Oblečení	
5.1) Metodický pokyn	70
5.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika	73
5.3) Pracovní část – práce s texty	78
5.4) Volná příloha	92

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1.1) Úvodní lekce – metodický pokyn

Anotace: Lekce zahrnuje slovní zásobu a poučení o způsobu zápisu háčků a čárek (kroužku) v českých slovech.

Klíčová slova: škola, sport, hračky, oblečení, jídlo, věci

Metodika práce: Pracovní list je zpracován do formátu PDF a je určen k tisku i k použití v elektronické podobě. Žákům lekce nabízí obrazový slovník s komunikačními úlohami, dále gramatickou část s jednoduchou vysvětlivkou, jak zaznamenávat diakritická znaménka v českých slovech.

Poznámky: Lekce je určena jako vstupní a slouží ke zmapování úrovně dosažené znalosti českého jazyka. **Komunikační část** pracovního listu obsahuje různorodou slovní zásobu, a to z hlediska tematického zaměření (škola, sport, oblečení, jídlo, hračky) i z hlediska frekvence výskytu těchto výrazů (výrazy často užívané, dětem blízké, např. tužka, míč oproti výrazům méně používaným, např. brusle, klouzačka). Některé výrazy mohou být dětem blízké také díky podobnému znění v jejich rodném jazyce (např. výraz dort – rusky tort, taška – německy die Tasche). Z odpovědí na otázky přidružené k obrazovému slovníku si učitel může lépe vytvořit představu o schopnostech žáka formulovat v češtině větu, vyjádřit se. Černobílou podobu slovníku upraveného do tabulky lze dále použít také pro různá hravá zadání k opakování – přiřazování výrazů k obrázkům, třídění dle rodu, Kimova hra, pexeso aktivita „Já mám... Kdo má...?“ apod. (U poslední zmíněné aktivity je však vhodné znění pozměnit na: Ta je... / Kde je?, aby v otázce i odpovědi zazněly výrazy v 1. pádě.) Zadáním písemné formy odpovědí si pak vyučující ověří, zda děti ovládají latinku a znají již českou diakritiku.

V **gramatické části** je pouze stručně vyjmenována řada českých vokálů, nad které píšeme čárky, a konsonantů, které lze měkčit háčkem. Cvičení přiřazené k této teorii cílí k ověření schopnosti slyšet a zaznamenat správně délky a měkké souhlásky. (Pravopis psaní dlouhého *u* je pro začátečníky příliš náročný a v lekci je zahrnut jen okrajově. V textové části je na konci naopak zdůrazněna nutnost rozlišovat znělost *h* a neznělost *ch* ve výslovnosti, s čímž mohou zejména východní Slované mít často problém.) Vyučující by měl výrazně a pomalu žákům předčítat nejenom diktát obsažený v gramatické části, ale veškerá cvičení, zadání a pokyny. Žáci cizinci ve výslovnosti délek dlouho a často chybují, a to i v době, kdy už češtinu poměrně dobře ovládají. Je vhodné je na chybu ve výslovnosti opakovaně upozorňovat a označovat ji i v písemných cvičeních, aby si děti co nejdříve správnou výslovnost osvojily a nefixovaly chybu, která není opravena.

Textová část žáky seznamuje se základním pojmoslovím, které se vyskytuje v různých učebnicích češtiny i češtiny pro cizince – představuje žákům výrazy: abeceda, písmeno a hláska, slovo, věta, samohláska krátká a dlouhá, souhláska, háček, čárka, kroužek, dále také

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

tiskací a psací písmo. K dispozici jsou jak různá ústní, písemná i interaktivní cvičení, tak překladový slovníček a pole pro zápis překladu neznámých slov do rodného jazyka žáka. (Slovníček k textové části je koncipován jako výkladový, synonymní, proto nemusí žák vysvětlivce výrazu v češtině vždy porozumět. Tehdy poslouží alespoň jako souhrn klíčových slov použitých v daném textu.)

Řešení křížovky ze cvičení 3:

	H	R	U	Š	K	A													
	N	Ů	Ž	K	Y														
			K	L	O	U	Z	A	Č	K	A								
B	R	U	S	L	E														
H	O	U	P	A	Č	K	A												

Lekce je zaměřena jako vstupní do kurzu českého jazyka pro cizince. Může posloužit k rozdělení žáků na začátečníky a mírně pokročilé. V návaznosti na práci s poznatkami a slovní zásobou získanou v této vstupní lekci jsou pro žáky k dispozici podpůrná cvičení, která jsou zaměřena jak k osvojení dané slovní zásoby, tak k upevnění pochopení jednotlivých jazykových jevů zahrnutých v lekci. Doplněním cvičení k písemnému vypracování jsou také podpůrná interaktivní cvičení, která jsou určena k samostatnému řešení žákem.

Volná příloha je vypracována v černobílé variantě a je určena k tisku. Po rozstříhání jednotlivých polí je možné ji použít k vytvoření vlastního překladového slovníčku – nalepením obrázků malých a velkých tiskacích i psacích písmenek na jednotlivé stránky jakéhokoliv sešitu vznikne prostor pro zápis slovíček v češtině s překladem do rodného jazyka, a to v abecedním pořádku. (Poznámka – s psací podobou latinky žáky můžeme seznámit jen orientačně – tak, aby dokázali text psacím písmem psaný číst, u žáků na 2. stupni však není nutné zápis psacím písmem od žáků vyžadovat. Tito žáci mnohdy latinku v tiskací podobě díky studiu cizích jazyků už znají a jsou zvyklí ji takto sami zaznamenávat, s psacím písmem se však mohou setkat např. v podobě zápisů na tabuli či poznámek v sešitech českých spolužáků.)

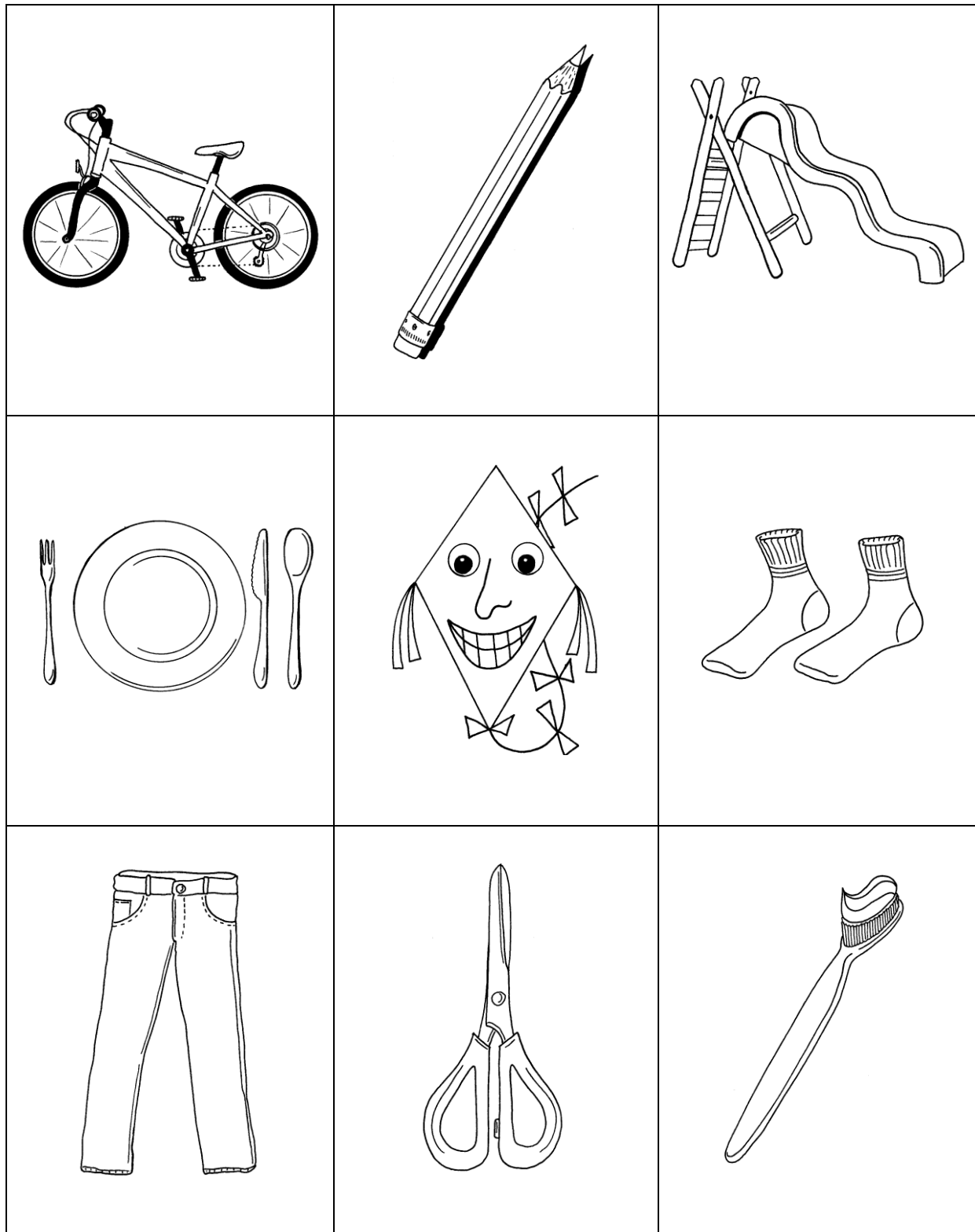
Diktát doplněný o diakritická znaménka:

Mám rád dort. Jezdím na kole. Potřebuji nůžky. Budu psát dopis. Ráda jím hrušku. Budeme si házet s míčem. Na klouzačce si hrály děti. Na hlavě máš čepici. Dáš mi tužku?

ÚVODNÍ LEKCE

1.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika

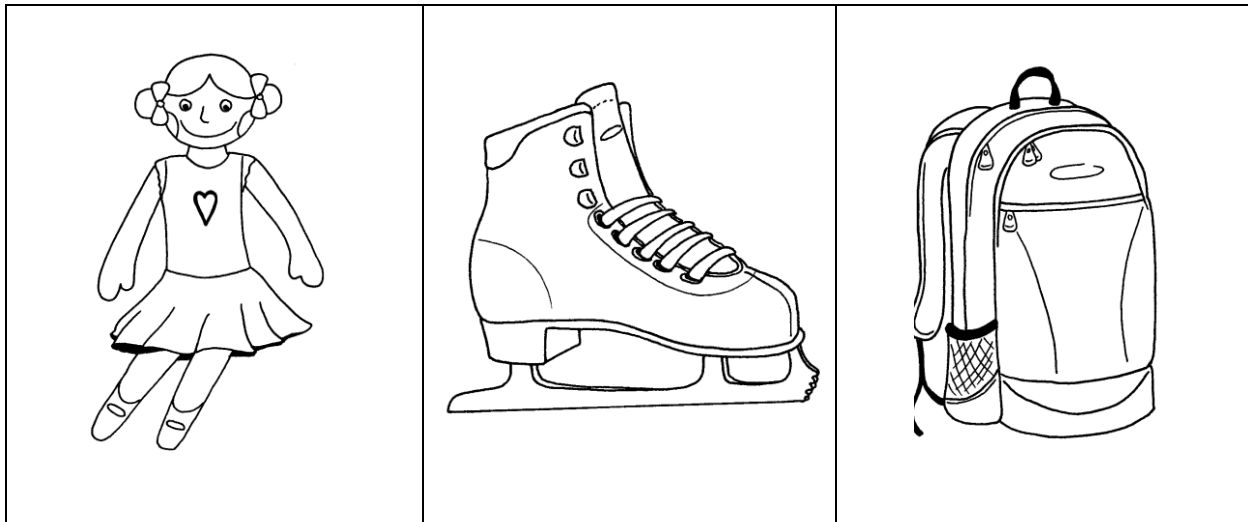
Obrázkový slovník:

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Slovní zásoba k obrázkům:

(to) kolo	(ty) nůžky	(ta) klouzačka
(ten) talíř	(ta) hruška	(ten) kartáček na zuby
(ty) kalhoty	(ta) lahev	(ta) klouzačka
(ta) čepice	(ta) sklenice	(ta) houpačka
(ten) dopis	(ten) drak	(ten) dort
(ta) panenka	(ta) brusle	(to) miminko
(ta) tužka	(ty) ponožky	(ten) batoh

Další cvičení na webu

Komunikační cvičení:

1) Neznámá slovíčka si podtrhni (zapiš překlad).

- Které věci používáme ve škole? (Označ modře.)
- Co nosíme na sobě? (Označ červeně.)
- S kterými věcmi si hrají děti? (Označ zeleně.)
- Které používáme při jídle? (Označ žlutě.)
- Které věci používáme při sportu? (Označ oranžově.)

[Trénuj slova z úvodní lekce
v osmisměrce](#)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

2) Odpověz na otázky:

Na čem se houpeme?	Čím si čistíme zuby?
Čím píšeme?	Z čeho pijeme vodu?
Co si oblékáme na nohy?	Z čeho jíme oběd?
Co nosíme na hlavě?	Co děláme s nůžkami?
Co děláme s tužkou?	Co děláme s hruškou?
Co děláme s dopisem?	Co děláme s míčem?

Další cvičení na webu

[Slovíčka – kvíz](#)

3) Ke každé věci (podstatné jméno) řekni její vlastnost (přídavné jméno) a co s touto věcí děláme (sloveso). Vzor: Tužka – ostrá tužka – s tužkou píšeme.

[Seřaď slovíčka z úvodní lekce podle abecedy](#)

[Napiš sám správně slova z úvodní lekce](#)

[Trénuj použití slovíček ve větě.](#)

Gramatika:

Čárky píšeme nad samohlásky **a, e, i, o, u, y**. Ty zapisujeme takto: **á, é, í, ó, ú, ý**. Čteme je dlouze.

Háčky píšeme nad některé souhlásky: **z, s, c, r, d, t, n**. Háčky se píší přímo nad ně: **ž, š, č, ř, ď, ť, ň**. Háčky tyto souhlásky měkkí.

V české abecedě je také **ů** = dlouhé u s kroužkem. Píše se doprostřed slova nebo na konec slova.

V češtině máme měkké e, které zapisujeme jako **ě** a čteme jako [je].

1) Doplň háčky a čárky podle diktátu:

Mam rad dort. Jezdím na kole. Potřebuji nuzky. Budu psát dopis. Ráda jim hrusku.
Budeme si hazet s micem. Na klouzacce si hrály deti. Na hlave mas cepici. Das mi tuzku?

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1.3) Pracovní část – práce s texty

Abeceda – pořadí všech **písmen** daného jazyka

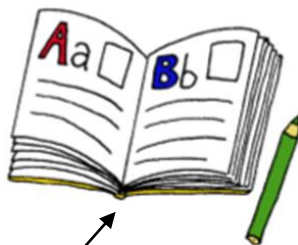
Text 1 – abeceda

A	Á	B	C
Č	D	Ď	E
É	F	G	H
CH	I	Í	J
K	L	M	N
Ň	O	Ó	P
Q	R	Ř	S
Š	T	Ť	U
Ú	Ů	V	W
X	Y	Ý	Z
Ž			

Čárka = znak nad samohláskou, kterou čteme jako dlouhou.

Háček = znak nad souhláskou, kterou čteme jako měkkou.

Kroužek = znak nad písmenem u, které čteme dlouze.

Slovníček:

písmeno – napsaný znak

čárka – rovný znak jedním tahem

háček – malý znak ve tvaru v napsaný dvěma tahy

kroužek – malé kolo, kolečko

slovník – kniha se slovy ve dvou jazycích

překlad – slovo v jiném jazyce

samohláska – vokál

souhláska – konsonant

Nová slovíčka si zapiš sem:

.....

.....

.....

.....

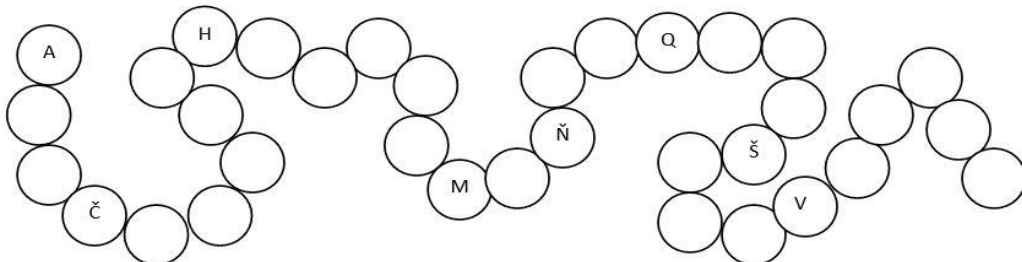
.....

Podle abecedy jsou seřazena slova v **překladovém slovníku**.

TIP:

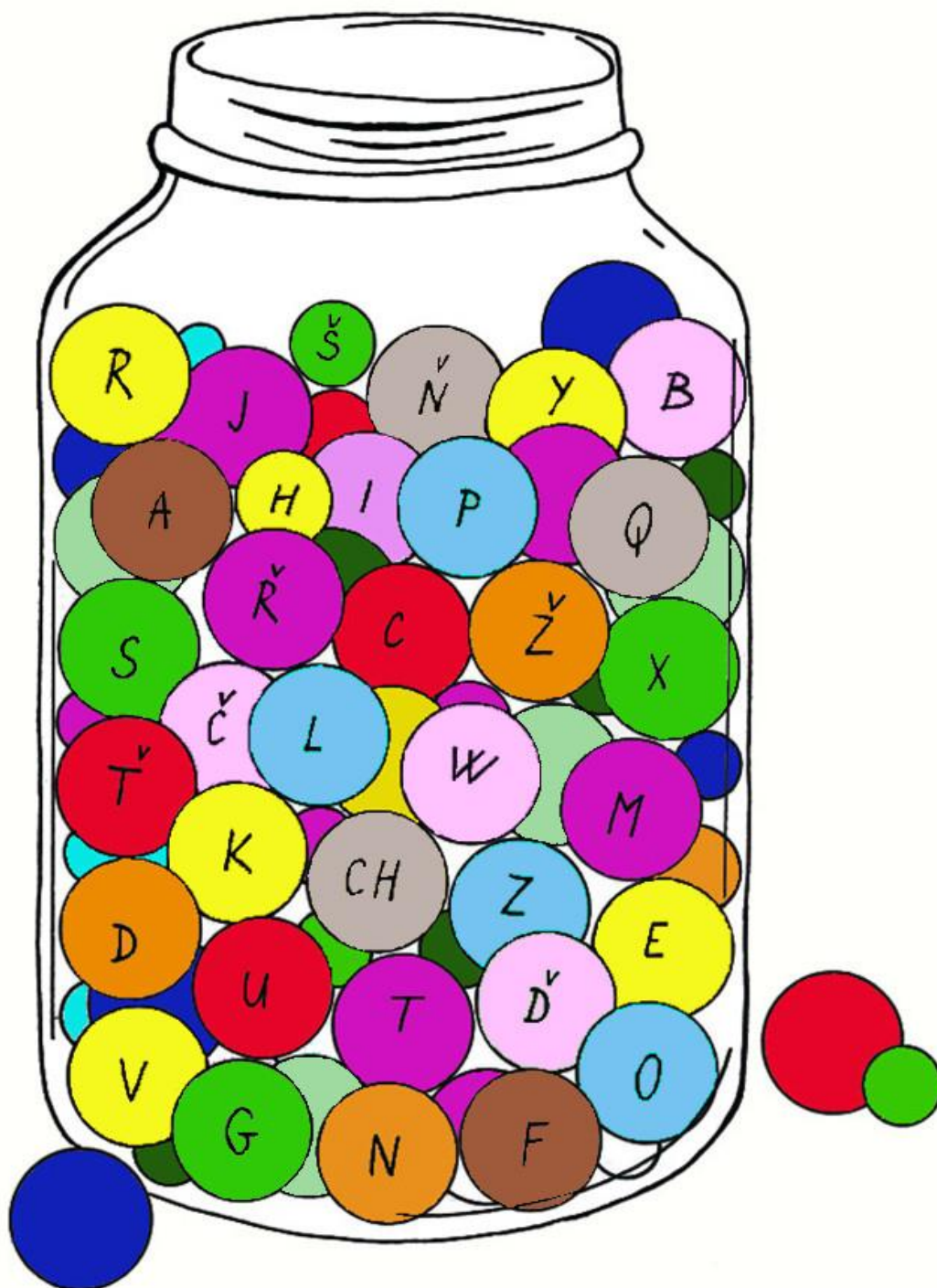
Založ si slovníček v pořadí české abecedy. Můžeš použít obrázky z volné přílohy a nalepit je do svého sešitu. Pak si můžeš nová slovíčka přehledně zapisovat.

1) Pořadí písmen si zopakuj zde – zapiš všechny krátké samohlásky a souhlásky (písmenka s čárkami nepiš).

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

2) Přečti správně písmenka na obrázku podle barev:

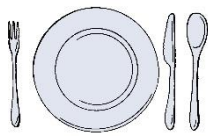
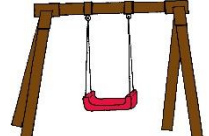
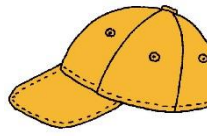
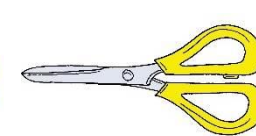

Jaká písmenka jsou na **žlutých** kuličkách? Jaká písmenka jsou na **fialových** kuličkách? Jaká písmenka jsou na **modrých** kuličkách? Jaká písmenka jsou na **červených** kuličkách? Jaká písmenka jsou na **zelených** kuličkách? Jaká písmenka jsou na **šedých** kuličkách? Jaká písmenka jsou na **růžových** kuličkách? Jaká písmenka jsou na **oranžových** kuličkách? Jaká písmenka jsou na **hnědých** kuličkách?

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

3) Řekni, která slova na tato písmenka začínají.

4) Vyřeš přesmyčky – zapiš správně slova z úvodní lekce.

				
LÍŘTA -----	KAHOUPAČ -----	TOVKŠILKA -----	KYNŮŽ -----	ZAČKLOUKA -----

5) Pracuj se slovy v 1. cvičení – odpovídej správně:

Ve všech slovech jsou písmena, která mají háček/kroužek/čárku.

Dlouhou samohlásku má 1 slovo / 2 slova / všechna slova.

Jen 1 slovo má u s kroužkem / u s háčkem / u s čárkou.

Čárku má 1 slovo / 2 slova / všechna slova.

6) Seřaď slova z 1. cvičení podle abecedy:

1. 2. 3. 4. 5.

[Kam patří háčky?](#)

[Kam patří čárky?](#)

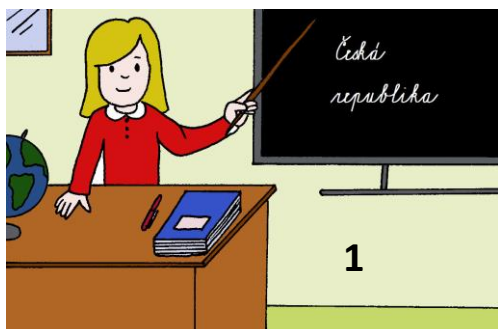

[Vyber správný tvar slov](#)

Text 2 – abeceda (písmena)

Česká abeceda se skládá z písmen. Písmeno je znak, který můžeme napsat. Na monitoru a v knihách vidíme **tiskací písmena**. Do sešitu píšeme také **psací písmena**. Z písmen se skládají **slova** a ze slov se skládají **věty**.

Slovníček:

skládat se – dohromady s dalšími částmi něco spojovat, tvořit

tisk – zápis pomocí strojů (tiskáren)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

3 Hlavní město České republiky je Praha.

4 *Hlavní město České republiky je Praha.*

1) Doplň text správně, vyber z nabídky slov:

věta, 1 slovo, 2 slova, tiskacím, psacím, 6, 14, 5

Na obrázku **1** jsou na tabuli napsaná Na obrázku **2** je na monitoru počítače napsané Nápis na tabuli má písmen a nápis na monitoru má dohromady písmen.

Nápisy Česká republika a Praha se píšou s velkým

1. písmenkem, protože to jsou **názvy**, jména míst.

U čísel **3** a **4** je napsaná celá Tato věta je stejná.

Věta u čísla 3 je napsaná písmem a věta u čísla 4 písmem. Obě věty se skládají ze slov.

Obě věty mají na začátku velké písmeno. Tak píšeme věty. Mají 1. písmeno velké.

2) Poznáš písmena? Vypiš je z obrázku správně.

malá tiskací:

velká tiskací:

malá psací:

velká psací:

A	P	v	D	š	h	H	R	S
u	E	p	T	b	B	g	J	n
j	I	č	d	o	ř	F	y	w

tiskací (písmo) – vytištěné nebo napsané tak, aby jako vytištěné vypadalo

psací (písmo) – psané rukou

hlavní – nejvíc důležité, významné

doplnit – připsat, přidat

vybrat – najít a zvolit si

dohromady – spolu,

nápis – napsaný text, slovo, věta

název – jméno (člověka, zvířete, města, země...)

Nová slovíčka si zapiš sem:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

3) Pracuj s obrázkem. Čti jména dětí.

4) Do třídy paní učitelky Chytré chodí 24 dětí. Paní učitelka děti vedle sebe posadila tak, aby v jedné lavici seděly děti se jmény, která začínají na písmenka, která jsou v abecedě za sebou.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Doplň do obrázku jejich jména. (Můžeš psát psacím i tiskacím písmem.)

Nabídka jmen: Žaneta, Lucie, Petr, Blanka, Řehoř, Chrudoš, Nela, Michal, Filip, Štěpán, Jiří, Tomáš

4) Pojmenuj správně věci na obrázku. Spoj čarou název věci s obrázkem. Pozor! Některá slova jsou tady navíc!

Text 3 – abeceda (hlásky)

Každé písmeno v české abecedě vyslovujeme jako hlásku. **Hlásky** je zvuk, který vyslovíme, čteme. Hlásky dělíme na samohlásky a souhlásky. **Samohlásky** zní jako tón a mohou být dlouhé a krátké (a/á, e/é, i/í, o/ó, u/ú/ů, y/ý). Ostatní hlásky jsou **souhlásky**. Dohromady souhlásky a samohlásky tvoří slovo.

1) Čti slova. Označ všechna písmenka s háčky.

KOŘEN, LOŽ, PETRŽEL, KEŘ, CHODIT, ČTVRTEK, ŽIRAF, XYLOFON, KŘEČEK, HRUŠKA, POSTEL, KLOUZAČKA, DLAŇ, RADA, PŘESKOČIT, HOUPAČKA, FIX, JEŽEK, UŠI, LEŽET, KOZA, MYŠ, VČERA, OKNO, GUMA, VEČEŘE, TELEVIZE, TABULE, TANČIT, KŘESLO, STŘECHA, NŮŽKY

2) Čti slova. Označ všechna písmenka s čárkami.

VELKÝ, LÉTO, DEŠTNÍK, KRÁVA, POČÍTAT, KOLO, LÉTAT, GÓL, ÚNOR, PŘÍTEL, VÝBORNÝ, BRUSLE, MÝDLO, KROK, STARÁ, NOHY, VÁZA, ZAZPÍVAT, POMALÝ, POLÉVKA, ÚSTA, ORANŽOVÉ, ÚTERÝ, VÝBORNÉ, PÍŠE, KOUKÁ, PRVNÍ, PRAVÁ, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

3) Mezi slovy z cvičení 1 a 2 byla i slovíčka, která znáš. Najdi je a správně je přepiš do křížovky.

The crossword puzzle grid is as follows:

H									
	Ů								
		L					Č		
B									
H									

Další cvičení na webu

[Spoj slova s obrázky](#)

Přepiš přečtená slova

4) Čti slova – rozlišuj mezi H a CH. Označ písmenko H a CH.
 SNÍH, CHATA, HODINY, OCHRÁNIT, HANKA, CHLEBA, CHOBOTNICE, MECH, PRÁH, NECHAT,
 CHYTRÝ, HLOUPÁ, HEZKÝ, HOUPAČKA, PŘICHYSTAT, SCHODY, SAHAT, BATOH, UCHO

h vyslovujeme zněle
(houpačka)

ch vyslovujeme nezněle
(chata)

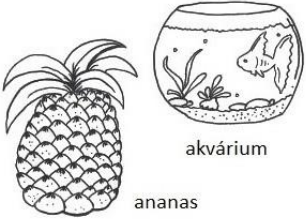
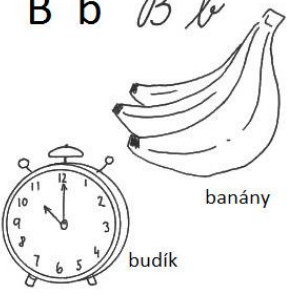
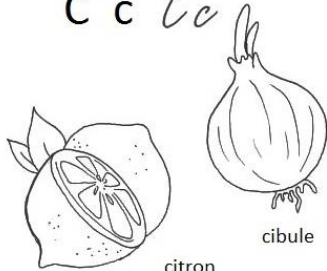
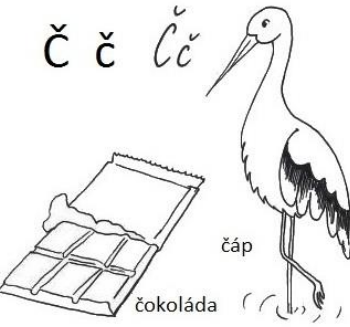
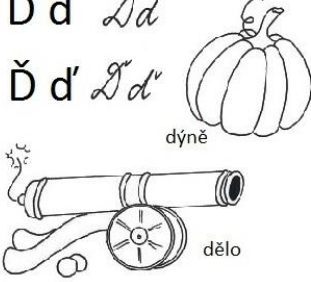
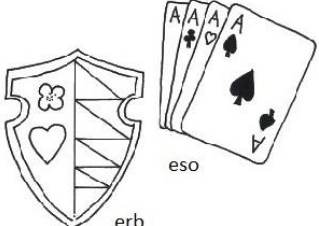
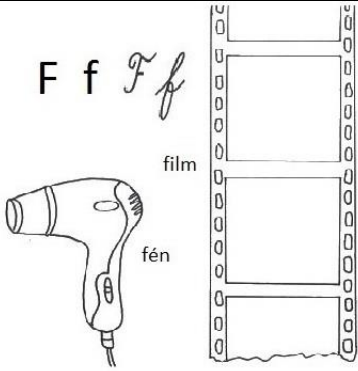
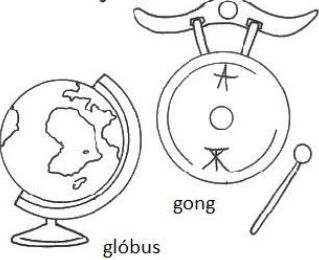
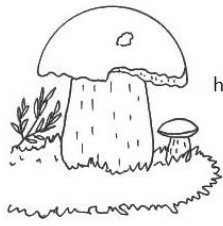
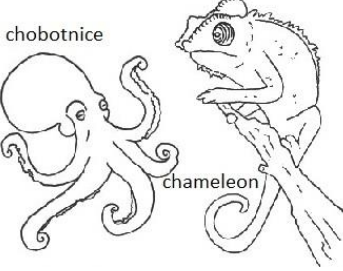
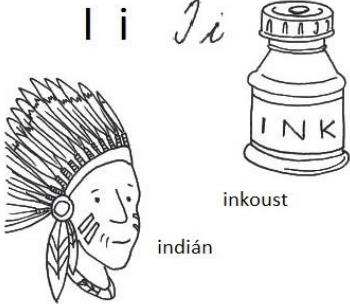
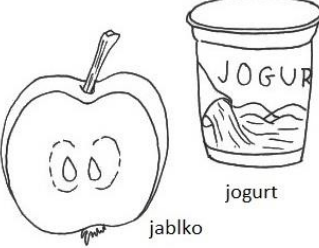

[Slyšíš H, nebo CH?](#)

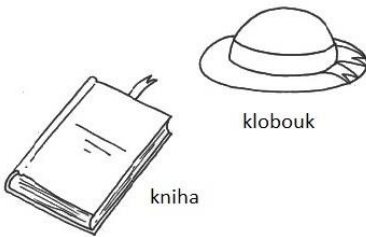

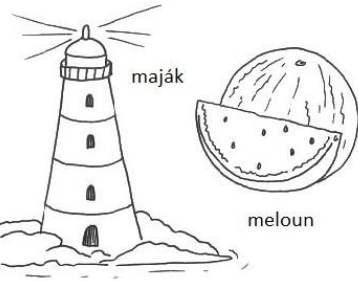
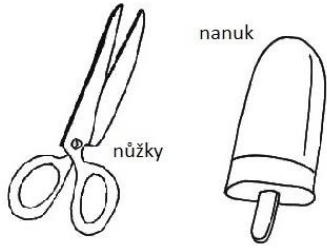
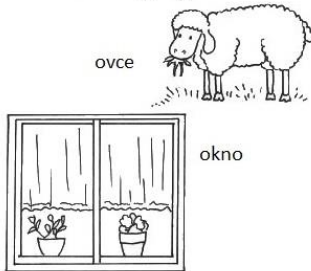
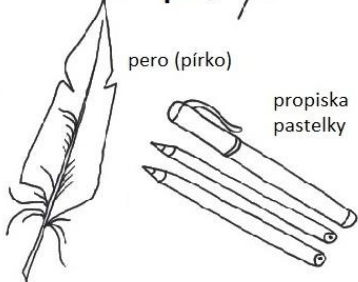

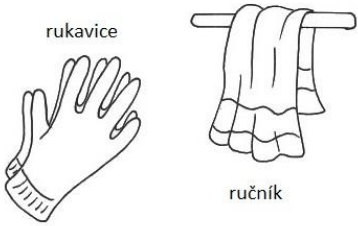
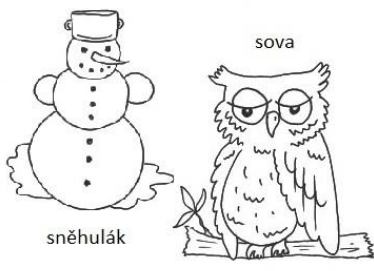
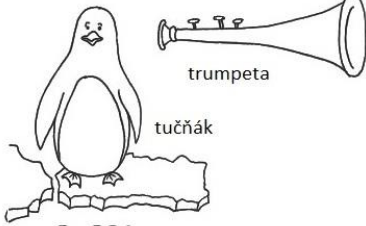

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

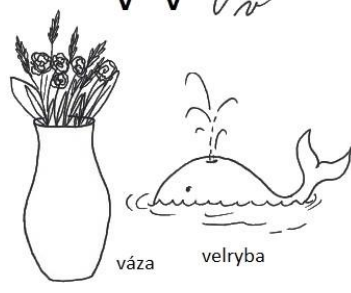
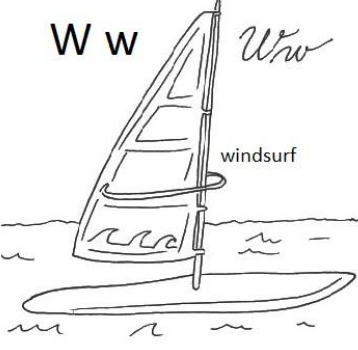
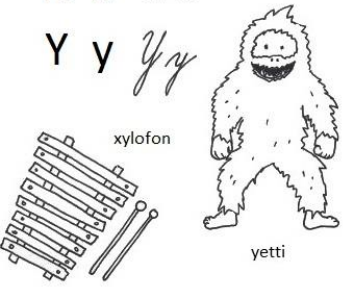

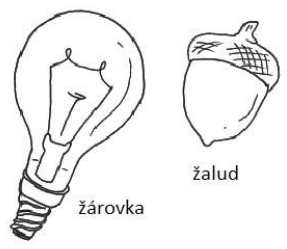
1.4) Volná příloha – abeceda k tvorbě slovníků

<p>A a Aa</p> <p>ananas akvárium</p>	<p>B b Bb</p> <p>budík banány</p>	<p>C c Cc</p> <p>citron cibule</p>
<p>Č č Čč</p> <p>čokoláda čáp</p>	<p>Dd Dd Ďď Ďď</p> <p>dýně dělo</p>	<p>E e Ee</p> <p>eso erb</p>
<p>F f Ff</p> <p>fén film</p>	<p>G g Gg</p> <p>glóbus gong</p>	<p>H h Hh</p> <p>houby</p>
<p>CH ch Ch ch</p> <p>chobotnice chameleon</p>	<p>I i Ii</p> <p>indián inkoust</p>	<p>J j Jj</p> <p>jablko jogurt</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

<p>K k K k</p> <p>kniha</p> <p>klobouk</p>	<p>L l L l</p> <p>list</p> <p>lahev</p>	<p>M m M m</p> <p>maják</p> <p>meloun</p>
<p>N n N n</p> <p>Ň ň Ň ň</p> <p>nůžky</p> <p>nanuk</p>	<p>O o O o</p> <p>ovce</p> <p>okno</p>	<p>P p P p</p> <p>pero (pírko)</p> <p>propiska pastelky</p>
<p>Q q Q q</p> <p>Quasimodo</p> 	<p>R r R r</p> <p>rukavice</p> <p>ručník</p>	<p>Ř ř Ř ř</p> <p>řetěz</p> <p>řasa</p>
<p>S s S s</p> <p>sněhulák</p> <p>sova</p>	<p>Š š Š š</p> <p>šipka</p> <p>šnek</p>	<p>T t T t</p> <p>Ť ť Ť ť</p> <p>trumpeta</p> <p>tučňák</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

<p>U u U u</p> <p>ulita</p> <p>uzel</p> 	<p>V v V v</p> <p>váza</p> <p>velryba</p> 	<p>W w W w</p> <p>windsurf</p>
<p>X x X x</p> <p>xylofon</p> <p>yeti</p> 	<p>Z z Z z</p> <p>zmrzlina</p> <p>zámek</p> 	<p>Ž ž Ž ž</p> <p>žárovka</p> <p>žalud</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

2.1) Rodina – metodický pokyn

Anotace: Lekce zahrnuje slovní zásobu pro tematický celek **Rodina** a gramatický výklad (použití osobních zájmen a slovesa být v přítomném čase).

Klíčová slova: rodina, příbuzenské vztahy, období lidského života, osobní zájmena, sloveso být v přítomném čase, rod ženský, mužský, střední

Metodika práce: Pracovní list je zpracován ve formátu PDF a je určen k tisku i k použití v elektronické podobě. Obrazový slovník s komunikačními úlohami je zaměřen na pojmenování členů rodiny, a to různými způsoby (otec/táta/tatínek), s nimiž žáci pracují v části s komunikačními úlohami. Rozhovor o vlastní rodině, ke kterému vybízí první – **komunikační část** pracovního listu, se nabízí jako dobrý výchozí bod pro seznámení se slovní zásobou tohoto tematického okruhu. Neznámá slova (popř. překlad) si žáci mohou zaznamenávat průběžně do pracovních listů či slovníčků, aby s nimi mohli pracovat nadále.

V **gramatické části** je cílem upevnit nejzákladnější použití slovesa být, tj. časování v přítomném čase. Tato část není obsáhlá zejména s ohledem na jazykovou pokročilost žáků v češtině – lekce obsahuje základní slovní zásobu, a tedy bývá řazena mezi první, přičemž se důraz klade spíše na schopnost vyjádřit myšlenku nežli na gramatickou a pravopisnou správnost písemného a mluveného projevu. Pro znalost časování sloves jsou klíčová také osobní zájmena, která jsou názorně dosazena do gramatického přehledu. Příkladem je zaznamenána možnost náhrady osobního zájmena za podstatné jméno v podmětu (v lekci se objevují zájmena pouze v 1. pádu), čímž se žák obeznámí také s kategorií mluvnického rodu. Jednoduchá gramatika je v lekci procvičována prostřednictvím úkolů tematicky zaměřených na slovní zásobu celku RODINA.

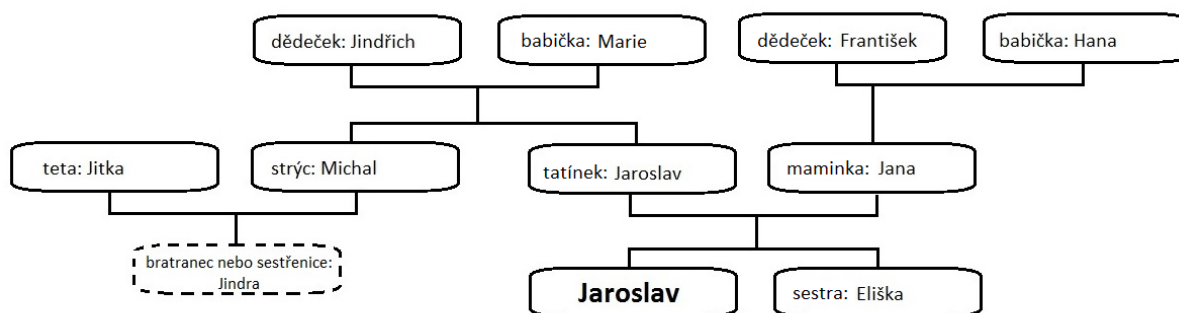
Pro práci v části **Čtení s porozuměním** lze využít formu hry. Úvodní text může být přečten 1× učitelem, poté žáky, přičemž učitel kontroluje a opravuje chyby ve výslovnosti a objasňuje význam neznámých slov. Obtíže může působit čtení číslovek psaných číslic, nebyly-li dosud probírány. Do závorky je v textu proto zaznamenána také jejich psaná podoba. Do tabulky ve cvičení 1 lze potom zapisovat údaje na základě toho, jak si je žáci zapamatovali. Mohou soutěžit o co nejvyšší počet správných informací. Práci lze ale zadat také k samostatnému vypracování a zaměřit se při kontrole na správnost přepisu výrazů. Cvičení vyžadující ověření pravdivosti tvrzení lze využít také jako podpůrný trénink psaní, pokud žákům zadáme nepravdivá tvrzení přepsat správně a celou větou. Do časové osy mohou datum narození zaznamenávat starší žáci, mladší děti, které datum narození podle textu neodvodí, pouze seřadí členy rodiny od nejmladšího, popř. zaznamenají jejich věk.

Také druhý výchozí text zahrnuje práci s informacemi, které tentokrát zazní v rozhovoru maminky se synem, z něhož vyplynou informace o členech rodiny. Z těch lze na základě znalosti názvů příbuzenských vztahů doplnit rodokmen a v následujícím cvičení také získat poslední údaj – jméno nenarozeného miminka (Jindra). V tomto cvičení se jako nápověda

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

nabízí i možnost prolistovat český kalendář a dohledáním dat získat ověření, zároveň také znalost o možnosti používání domácích podob různých jmen (zde Jindřich, Jindřiška = Jindra), čehož lze využít pro další komunikační aktivity (pokud lze, pak např. převod jmen cizinců na česká jména, vyhledávání svátků členů rodiny v českém kalendáři, domácí podobu jmen spolužáků atd.).

Řešení úkolů 2 a 3:

Poslední text zahrnuje informace o obdobích lidského života a tematicky se mírně vzdaluje zaměření lekce. Pro popis členů rodiny se však údaje o jejich stáří mohou hodit a slovíčka související s fázemi života jsou proto nabídnuta alespoň okrajově, v rámci práce s textem. Právě díky použití neznámých výrazů lze při práci s tímto textem trénovat hlasité čtení a českou výslovnost. Následuje zadání, v němž žáci s novými slovíčky dále pracují – za použití barev nebo čísel propojují informace ze tří sloupců, aby vyvodili jména osob na obrázku z dalšího cvičení: miminko se jmenuje Roman, chlapec je Milan, muž je Jan a starý pán – dědeček se jmenuje Miroslav. V těchto dvou cvičeních se lze vrátit také k tvoření domácích podob jmen nebo lze z použitých informací navrhnout a sestavit nový rodokmen a pojmenovávat vztahy mezi členy rodiny. Můžeme se také dotazovat na stáří členů rodin našich žáků, k čemuž cílí poslední cvičení v této lekci.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Řešení úkolu 2:

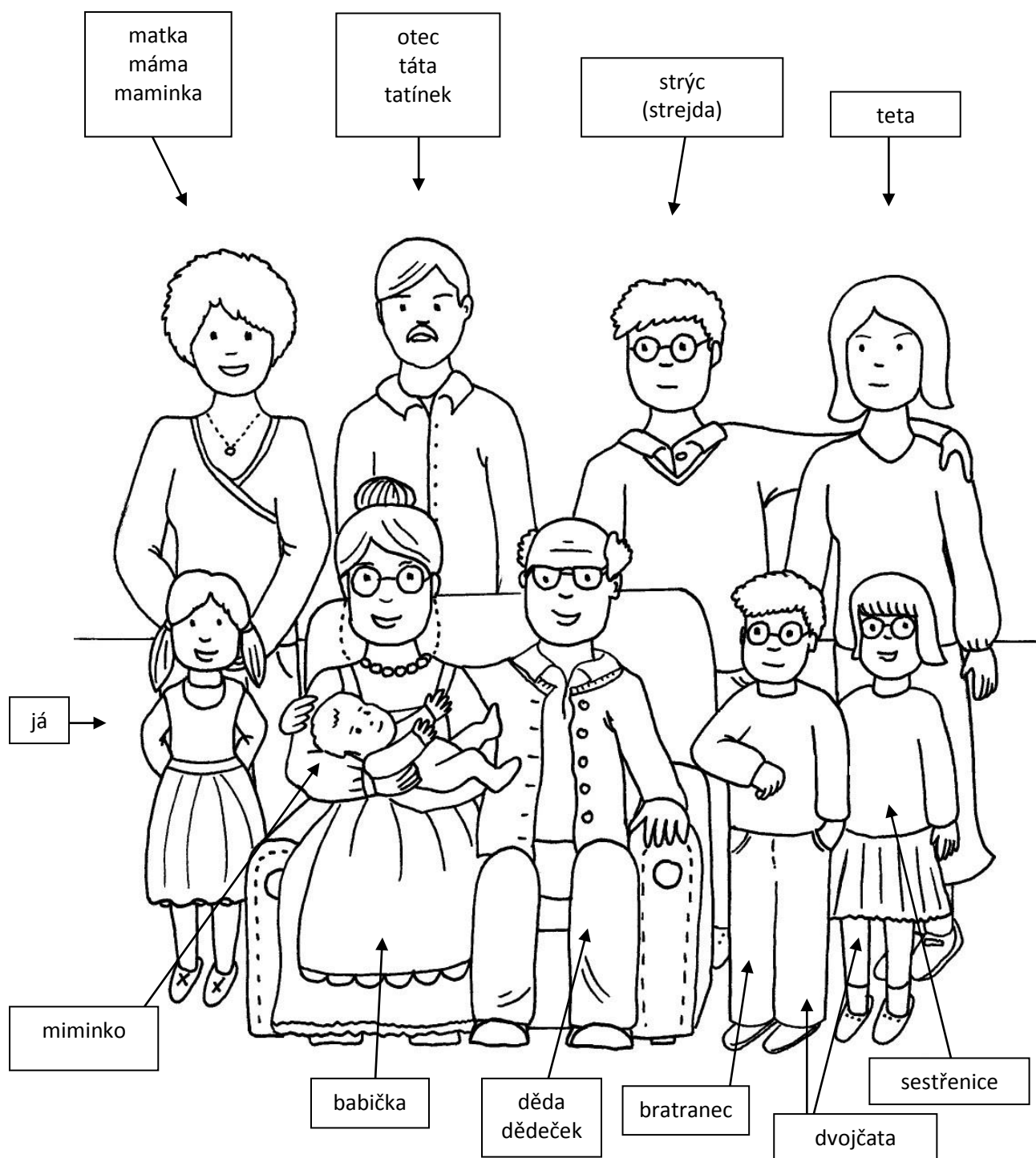
Věk	Období života	Jak se jmenuje? Co dělá?
1 týden	kojenec	Roman spí, pláče, pije mateřské mléko, pozoruje lidi a věci kolem sebe.
6 měsíců	batole	Simona chodí do školky, učí se být samostatná (sama jíst, oblékat se).
15 měsíců	předškolák	Jiří se učí chodit a mluvit. Hraje si.
5 let	stáří	Lenka se právě narodila, leží, spí, pláče.
10 let	novorozenec	Milan se učí číst, psát, počítat. Má kamarády a sportuje.
40 let	školák	Jana má manžela a dvě děti, chodí do zaměstnání.
70 let	dospělý	Miroslav nepracuje, odpočívá, věnuje se vnoučatům.

Interaktivní doplňky v podobě QR kódů doplňují lekci krátkými cvičeními k zopakování slovní zásoby nebo jednoduché gramatiky. Žáci tato cvičení mohou řešit úplně samostatně, chybné odpovědi jsou v nich označeny a žáci jsou vybídnuti k opravě.

Přílohou k lekci je pak tabulka s políčky, která zahrnují ve spodní části otázku na příbuzenský vztah (např.: Kdo je babička?) a v horní části odpověď na otázku z jiného pole, formulovanou popisem tohoto vztahu (např.: To je maminka mého otce.). Příloha je určena k tisku a rozstříhání, aby s ní žáci mohli pracovat samostatně (přiřazovat odpovědi k otázkám za sebou do sloupce (pásu) nebo podobně, jako např. při dominu), nebo ve skupině (např. podobně, jak se hraje hra Já mám... Kdo má...?, při které se karty rozdávají mezi žáky, otázky jsou čteny a spoluhráči na ně reagují podle toho, komu byla karta s odpovědí rozdána, až vytvoří navazující řadu otázek a odpovědí a vrátí se k otázce vstupní – proto je první hráč vyzván k tomu, aby ze své první karty nečetl svou odpověď, ale otázku z její spodní části).

RODINA

2.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Komunikační cvičení:

1) Dopiš jména:

Já se jmenuji..... Moje maminka a můj tatínek jsou moji **rodiče**.

Moje matka se jmenuje Můj otec se jmenuje.....

Moje sestra a můj bratr jsou moji **sourozenci**.

Moje sestra se jmenuje..... Můj bratr se jmenuje.....

Moje babička a můj děda jsou moji **prarodiče**. Já jsem jejich **vnuče**.

Moje babička se jmenuje..... Můj děda se jmenuje.....

2) Čti nahlas a odpovídej:

Kolik máš sourozenců? Má tvoje maminka sestru? Kolik vnučat má tvoje babička? Kolik dětí má tvoje teta? Má tvůj tatínek bratra?

Vymýšlej podobné otázky a ptej se spolužáků.

Další cvičení na webu

[Poznej rod ženský a mužský](#)

3) Použij ve větách tato slovíčka:

žena/dívka

muž/chlapec

Já jsem

Babička je

Máma je

Teta je

Bratr je

Strýc je

Dědeček je

Sestřenice je

Sestra je

Vnuk je

Táta je

Vnučka je

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

4) Pracuj s obrázky:

Jana

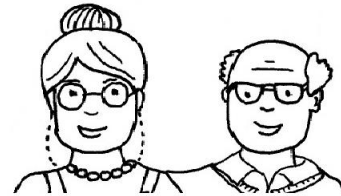
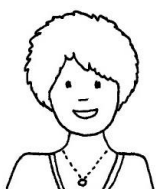
Petr

Klára

Pavel

Zdena

Karel

1

2

3

Použij slovíčka (některá vícekrát): dcera, manžel, dědeček, syn, otec, manželka, děti, vnuk, rodiče, bratr, prarodiče, matka, sestra, babička, tchyně, tchán, vnučka, zeť, vnoučata

Jsem Jana: Petr je můj Klára a Pavel jsou mé
..... Zdena a Karel jsou moji

Jsem Petr: Jana je moje Klára je moje
..... a Pavel je můj Zdena je moje
a Karel je můj

Jsem Klára: Jana je moje a Petr je můj
Pavel je můj Zdena je moje a
Karel je můj

Jsem Pavel: Jana a Petr jsou moji Klára je moje
..... Zdena a Karel jsou moji

Jsem Zdena: Jana je moje Petr je můj
..... Klára je moje a Pavel je můj
..... Karel je můj

Jsem Karel: Jana je moje Petr je můj
..... Klára a Pavel jsou má Zdena je
moje

Další cvičení na webu

[Členové rodiny -
poslech a přepis](#)

[Členové rodiny -
množné číslo](#)

[Členové rodiny-](#) →

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Gramatika

K označení osob používáme podstatná jména (bratr, babička, dcera...) nebo **osobní zájmena**.

(ten) tatínek – **on**

(ta) maminka – **ona**

(to) dítě – **ono**

Tatínek je učitel. On je učitel.

Maminka je hodná. Ona je hodná.

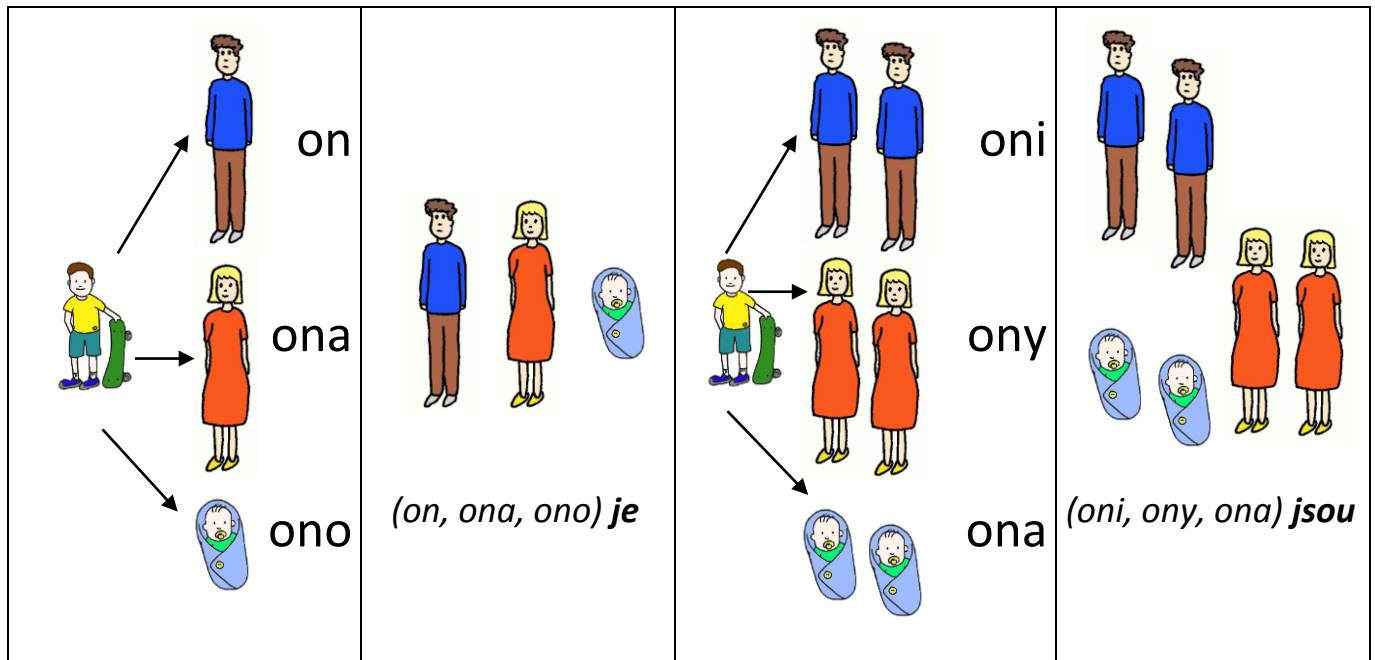
Dítě je ve škole. Ono je ve škole.

Sloveso **být** v přítomném čase měníme podle toho, koho se věta týká:

Jednotné číslo		Množné číslo	
	<p><i>(já) jsem</i></p>		<p><i>(my) jsme</i></p>
	<p><i>(ty) jsi</i></p>		<p><i>(vy) jste</i></p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Gramatika – cvičení:

1) Použij sloveso být:

Já dítě. My rodina. Máma žena. Máma a táta rodiče.
 Ty můj bratr. Oni sourozenci. Vy prarodiče. Já chlapec.
 Ony dívky. Ty chlapec. My prarodiče.

2) Vrať se ke komunikačnímu cvičení 4 (práce s obrázky členů rodiny – doplňování vět správnými údaji).

- Vyhledej ve větách sloveso být. V jakých tvarech – v jaké osobě se zde objevuje?
- Pokus se věty formulovat tak, abys použil i jiné tvary. (Vzor: *Jsem Karel. Moje manželka je Zdena. My jsme manželé...*)

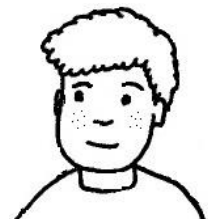
2.3) Pracovní část – práce s texty

Představení – seznámení, uvedení informací o sobě (o své rodině)

Text 1 – představení

1) Čti nahlas. Zeptej se na neznámé výrazy.

Ahoj. Jmenuji se Jan Novák. Je mi 10 (deset) let a jsem z Prahy. Moje maminka se jmenuje Dana Nováková. Je chytrá a hezká. Je jí 37 (třicet sedm) let. Stará se o mého malého bratra. Bratr se jmenuje Martin a je miminko. Mám také sestru

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Janu. Je jí 17 (sedmnáct) let a chodí na střední školu. Tatínek chodí do práce. Je učitel. Jmenuje se Karel Novák. Je mu 40 (čtyřicet) let. Máme psa. Je velký. Jmenuje se Rex. To je moje rodina.

2) Doplň do tabulky, co ses dozvěděl:

já	maminka	tatínek
sestra	bratr	domácí zvíře

3) Co je pravda? Nepravdivá tvrzení oprav.

Jmenuji se Karel Novák.

Moje sestra je miminko.

Moje rodina bydlí v Praze.

Můj bratr se jmenuje Petr.

Moje maminka je učitelka.

Moje sestra se jmenuje Jana.

Můj tatínek nepracuje.

Jana Nováková chodí na základní školu.

Mám malého psa.

Můj pes se jmenuje Rex.

Dana Nováková chodí na střední školu.

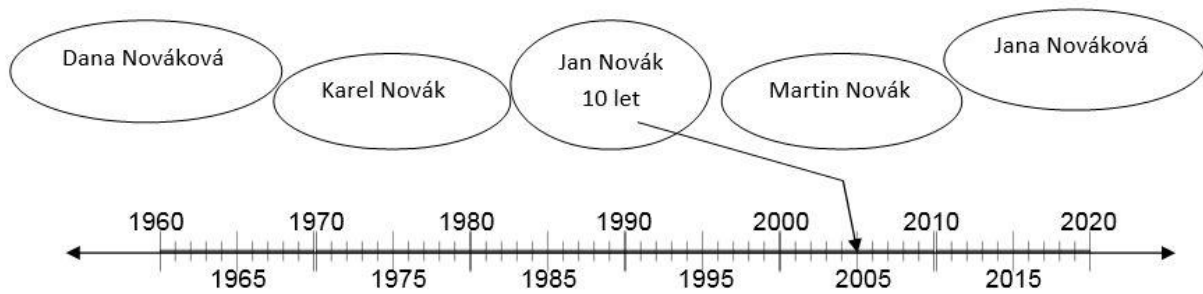
Další cvičení na webu

[Poznáš členy rodiny?](#)
[Zkus kvíz!](#)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

4) Seřaď členy rodiny podle věku od nejmladšího po nejstaršího.

Nejmladší je:

Nejstarší je:

5) Představ se. Řekni několik vět o sobě a o své rodině.

Text 2 – rozhovor

Rozhovor – dialog, když spolu mluví dva lidé.

1) Přečti si rozhovor Jaroslava s maminkou.

Jaroslav: Mami, sestra si se mnou nechce hrát!

Maminka: Tak si běž hrát s kamarádem, třeba s Pavlíkem.

Jaroslav: On nemůže, není doma. A ty nemáš čas?

Maminka: Ne, chystám malou oslavu. Přejde k nám návštěva.

Jaroslav: A s kým si můžu hrát?

Maminka: Chvilku počkej. Brzy přijde babička a děda. Budou si s tebou hrát dlouho.

Jaroslav: A přijde babička Marie, nebo babička Hana?

Maminka: Babička Marie a děda Jindřich. Tatínek babičku a dědu přiveze, až pojedou z práce.

Jaroslav: A přijde ještě někdo?

Maminka: Ano, přijde i strejda Michal a teta Jitka.

Jaroslav: Aha, tak já jim dám dárek, nakreslím jim obrázek.

Maminka: No vidíš, to je dobrý nápad. Nakresli jim třeba kočárek. Brzy se jim narodí miminko.

Slovníček:

návštěva – lidé, kteří přišli za námi domů

narodit se – přijít na svět (dcera nebo syn)

nápad – idea, nová myšlenka

tchyně – matka manžela nebo manželky

tchán – otec manžela nebo manželky

zeť – manžel dcery

snacha – manželka syna

synovec – syn tety nebo strýce

neteř – dcera tety nebo strýce

Nová slovíčka si zapiš sem:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

[Příbuzenské vztahy –
muži](#)

[Příbuzenské vztahy –
ženy](#)

Text 3 – etapy lidského života

1) Přečti si text o etapách lidského života. Čti nahlas. Přelož si neznámé výrazy.

Když se narodí miminko, říkáme mu **novorozenec**. Stará se o něj jeho maminka a doktoři a sestry v nemocnici.

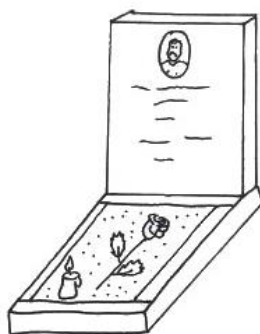
Kojenec je dítě, které pije jen mléko od maminky a hodně spí. Když se dítě učí lézt, hrát si a chodit, říkáme mu **batole**.

Když **dítě** umí mluvit, samo jí a hraje si, začne chodit do školky. Později chodí i do školy. Tady se učí číst, psát a počítat. Starší děti mají různé zájmy, jako je sport nebo hudba. Když chlapci a dívky dospějí, hledají si partnery.

Dospělí lidé se mohou ženit a vdávat. Po svatbě se z nich stanou manželé a zakládají rodinu. Chodí do práce a starají se o své děti, než zestárnou.

Starí lidé už nepracují a hodně odpočívají.

Každý život jednou skončí a každý musí zemřít. **Zesnulí lidé** zůstanou v našich vzpomínkách.

Slovníček:

lézt – pohybovat se po kolenou na zemi
školka – mateřská škola pro děti od 3 do 6 let

zájmy – koníčky, aktivity ve volném čase

dospět – zestárnout, dosáhnout 18 let a stát se dospělým

partner – člověk, se kterým žiju (později manžel, manželka)

zakládat – vytvořit

odpočívat – být v klidu, relaxovat

ženit se – brát si ženu za manželku

vdát se – vzít si muže za manžela

svatba – obřad uzavření manželství

zesnulý – mrtvý, kdo už nežije

Nová slovíčka si запиš sem:

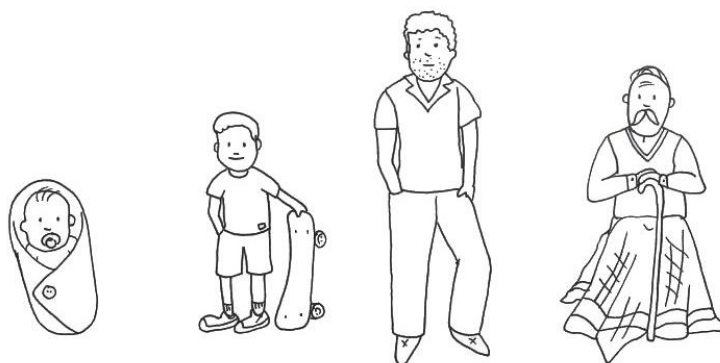
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

2) Pracuj s tabulkou. Spoj podle vzoru informace, které spolu souvisejí (vybarvi nebo očíslej pole ve sloupcích správně).

Věk	Období života	Jak se jmenuje? Co dělá?
1 týden	kojenec	Roman spí, pláče, pije mateřské mléko, pozoruje lidi a věci kolem sebe.
6 měsíců	batole	Simona chodí do školky, učí se být samostatná (sama jíst, oblékat se).
15 měsíců	předškolák	Jiří se učí chodit a mluvit. Hraje si.
5 let	stáří	Lenka se právě narodila, leží, spí, pláče.
10 let	novorozenec	Milan se učí číst, psát, počítat. Má kamarády a sportuje.
40 let	školák	Jan má manželku a dvě děti, chodí do zaměstnání.
70 let	dospělý	Miroslav nepracuje, odpočívá, věnuje se vnučatům.

3) Pracuj s informacemi ve cvičení 2. Poznáš jména osob na obrázku? Napiš.

Miminko se jmenuje, chlapec se jmenuje....., muž se jmenuje, dědeček se jmenuje

4) Vyprávěj o sobě a o své rodině. Kdo je ve vaší rodině dospělý? Kdo je miminko? Kdo je školák? Kdo je starý?

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

2.4) Volná příloha – přiřazování odpovědí

<p>To je BRATR MÉHO táty. Kdo je <u>babička</u>?</p>	<p>To je stejně starý BRATR NEBO SESTRA. Kdo je <u>prarodič</u>?</p>	<p>To je SYN MÉ SESTRY. Kdo je <u>vnučka</u>?</p>
<p>To je MATKA MÉ MAMINKY. Kdo je <u>teta</u>?</p>	<p>To je MOJE BABIČKA NEBO MŮJ DĚDA. Kdo je <u>švagrová</u>?</p>	<p>To je DCERA MÉHO SYNA. Kdo je <u>prababička</u>?</p>
<p>To je SESTRA MÉ MAMINKY. Kdo je <u>děda</u>?</p>	<p>To je MANŽELKA MÉHO BRATRA. Kdo je <u>bratranec</u>?</p>	<p>To je MATKA MÉ BABIČKY. Kdo je <u>snacha</u>?</p>
<p>To je TATÍNEK MÉ MAMINKY. Kdo je <u>sestřenice</u>?</p>	<p>To je SYN MÉHO STRÝCE. Kdo je <u>tchán</u>?</p>	<p>To je MANŽELKA MÉHO SYNA. Kdo je <u>pradědeček</u>?</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

<p>To je DCERA MÉ TETY. Kdo je <u>rodič</u>?</p>	<p>To je TATÍNEK MÉ MANŽELKY. Kdo je <u>neteř</u>?</p>	<p>To je DĚDA MÉHO TATÍNKA. Kdo je <u>zeť</u>?</p>
<p>To je MOJE MAMINKA A MŮJ TATÍNEK. Kdo je <u>vnuk</u>?</p>	<p>To je DCERA MÉHO BRATRA. Kdo je <u>tchyně</u>?</p>	<p>To je MANŽEL MÉ DCERY. Kdo je <u>švagr</u>?</p>
<p>To je SYN MÉ DCERY. Kdo je <u>dvojče</u>?</p>	<p>To je MAMINKA MÉHO MANŽELA. Kdo je <u>synovec</u>?</p>	<p>To je MANŽEL MÉ SESTRY. Kdo je <u>strýc</u>?</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

3.1) Protiklady – metodický pokyn

Anotace: Lekce zahrnuje slovní zásobu pro tematický celek **Protiklady** (použití přídavných jmen v 1. pádě, určování rodu jmen).

Klíčová slova: protiklady, opozita, přídavná jména, vlastnosti, antonyma, synonyma

Metodika práce: Pracovní list je zpracován ve formátu PDF a je určen k tisku i k použití v elektronické podobě. Žákům nabízí obrazový slovník s komunikačními úlohami, dále gramatickou část s jednoduchými cvičeními a také část věnovanou čtení s porozuměním. Použití adjektiv podle vzoru mladý v 1. pádu je procvičováno prostřednictvím úkolů tematicky zaměřených na slovní zásobu celku PROTIKLADY.

Poznámky: První část pracovního listu tvoří **obrázkový slovník**, kterého lze využít také v části gramatické. Nabízí se možnost s obrázky dále pracovat: dle věku a dosažené jazykové úrovně lze obrázky detailně popisovat, ptát se na další otázky (např.: Co ještě je takové?), nechat je děti vybarvit a pojmenovávat barvy věcí apod. Lekce je určena začátečníkům a je zaměřena na kladení správné koncovky u adjektiv v 1. pádu, k čemuž jsou zaměřena i zadání v části s **kunikačními cvičeními**. Nepředcházela-li této lekci dosud žádná hodina zaměřená na skloňování adjektiv, je vhodné zadání úkolů omezit pouze na jednotné číslo. Žákům pro tvoření vazby přídavného a podstatného jména pomáhá otázka typu Jaký / Jaká / Jaké to je? Koncovku zájmena jaký/á/é opakují v odpovědi. K tomuto mohou přispět také interaktivní cvičení dostupná načtením QR kódu nebo rozkliknutím hypertextového odkazu, dále pak volná příloha určená k rozstříhání. Nadané či pokročilejší žáky lze stejným způsobem navést také k tvoření tvarů množného čísla (podle vzoru: Jací? Mladí. Jaké? Mladé. Jaká? Mladá). V lekci se objevuje také zmínka o tvoření opačného významu záporně, a to slovním (záporkou ne připojenou k některým adjektivům: chutný/nechutný), tak větného (použitím sloves být/nebýt: to je malé = to není velké). Nabízená komunikační cvičení je vhodné použít tak, aby předpokládala odpověď v prvním pádu – pozor na otázky vyžadující odpověď v jiném pádu (otázky typu: Jakou vlastnost/chuť/barvu...to má?). Cílem lekce je kromě osvojení slovní zásoby adjektiv také rozpoznání rodu jmen a přiřazení vhodné koncovky adjektiv podle vzoru mladý v 1. pádě.

Gramatická část zahrnuje krátký výklad užití vzoru mladý v 1. pádě jednotného čísla, a to s poznámkou o významu tohoto slova vzhledem k stanovení stáří člověka a věci (mladý/nový). Dobré je poukázat také na kategorii životnosti mužského rodu. Žákům pro plnění gramatických úkolů poslouží tabulka tvarů adjektiv v 1. pádě. Mohou do ní průběžně nahlížet. Starším žákům (žákům 2. stupně) je možné vysvětlit také souvislost s lexikologickým učivem – teorií synonym a antonym. Pochopí ji snadno, jelikož i ve svém rodném jazyce tyto termíny většinou používají.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

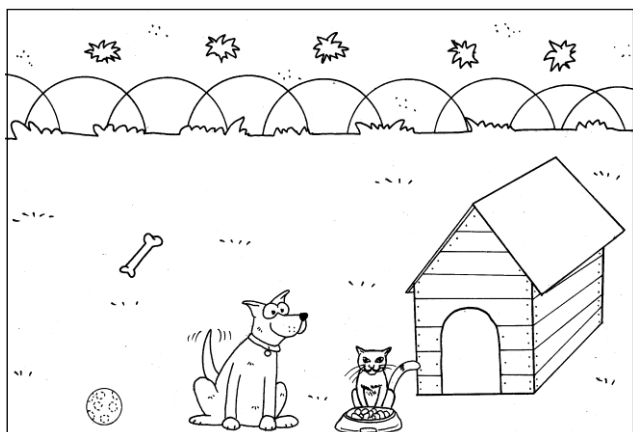
V části **čtení s porozuměním** nabízí pracovní list známou bajku o lišce a džbánu. Předpokládá se, že ji děti budou znát, což usnadní porozumění textu. Obtížná slovíčka jsou v textu zvýrazněna také proto, že se k nim mají žáci v dílčích cvičeních navracet a pracovat s nimi. K textu je pak připojeno pole pro záznam neznámých slovíček a jejich překladu. Text proto může být použit i k zadání samostatné práce se slovníkem. Výrazy užívané v jednotlivých cvičeních v celém pracovním listu se opakují s cílem tato slovíčka fixovat. Cvičení nabízí možnost hlasitého čtení i trénink psaní formou odpovědí na jednotlivá zadání. Druhý text zahrnuje tři hádanky s možností odpovědí nabídkou obrázků (veverka, mrkev, džbán). Po přečtení a vyřešení hádanek je možné trénovat možnosti slovní zásoby k vyjádření adjektiv označujících vlastnosti věcí a lidí. Tvoření opozit předponou ne- lekce v tomto cvičení zahrnuje, zmiňuje se o něm však jen okrajově – lekce je cílena na jiné učivo nežli odvozování, žákům by působilo problémy poznat, před která adjektiva lze tuto předponu použít (šikovný – nešikovný / mladý – ~~ne~~mladý...). Zahrnuta jsou proto jen některá častěji používaná adjektiva se zápornou ne- a spíše tak, aby bylo jejich použití jasné a snadné. Objevuje se i v interaktivní podpoře, která správné řešení žákům ihned zobrazí. Tato cvičení tedy sice staví na výjimkách (nikoliv na pravidelném nebo obvyklém způsobu vyjádření opozitních vlastností), zmiňují je však jen jako doplněk a možnost, jak lze v češtině opak vyjádřit. V lekci se poukazuje také k rozdílnosti použití výrazů pro vlastnosti lidí a věcí – problematika mohou být například opozita starý (člověk i věc) / mladý (člověk) – nový (věc) nebo dobrý (člověk i pokrm) / zlý (člověk) nebo nechutný (pokrm). Také třetí text zahrnuje práci se slovní zásobou zaměřenou na vlastnosti lidí, tentokrát však odlišujeme vlastnosti povahové a vzhledové, poslední cvičení je zaměřeno také na tvorbu vět v kladném a záporném znění (použití slovesa je/není). Řešení osmisměrky nabízí tyto výrazy k doplnění vět: tlustá, slabá, pomalá, krátká, velký, ošklivá, smutná, líná, hloupá, zlá, klidná a špatná.

Volná příloha

K lekci je přidružena ještě volná příloha určená k tisku. Zahrnuje několik obrázků s nabídkou čtyř adjektiv, z nichž některá obrázek vystihují a jiná ne. Nabídka odpovědí, které charakterizují motiv na obrázku, souvisí s otázkou, v níž je předmět motiv z obrázku pojmenován. Karty se tak dají používat nejenom pro trénink slovní zásoby (hlasité čtení, volba odpovědi, zápis neznámých slovíček do slovníku), můžeme s nimi také trénovat třídění výrazů podle rodů (které poznáme i z koncovek přídavných jmen nebo z tázacího zájmena jaký/jaká/jaké).

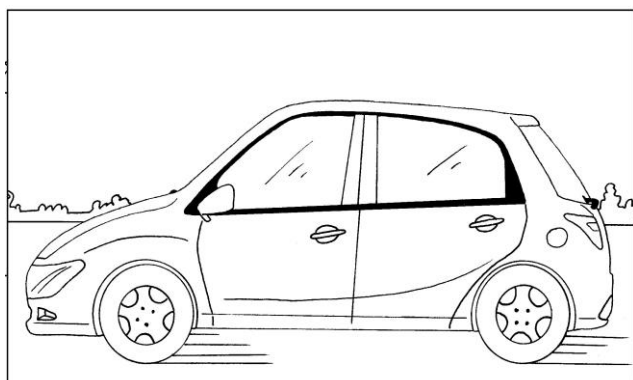
PROTIKLADY

3.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika

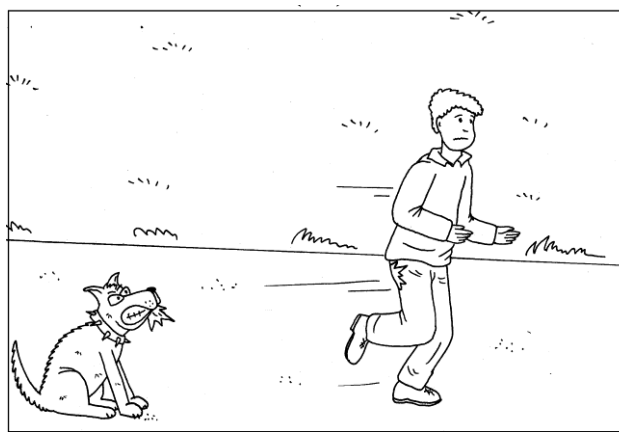
HODNÝ

Jaký je pes? Pes je hodný.

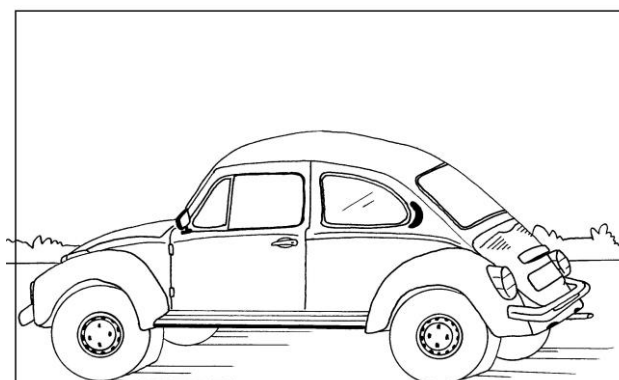
NOVÉ

Jaké je auto? Auto je nové.

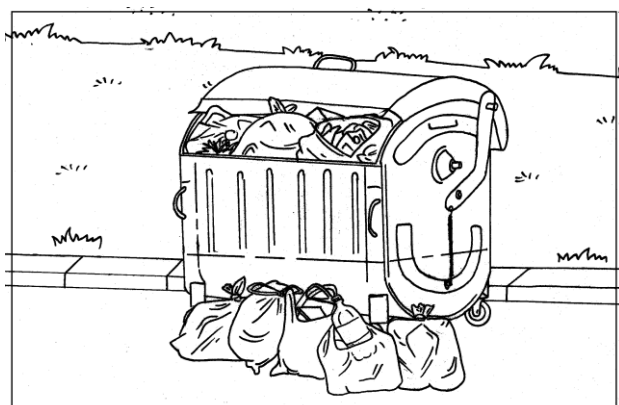
ZLÝ

Jaký je pes? Pes je zlý.

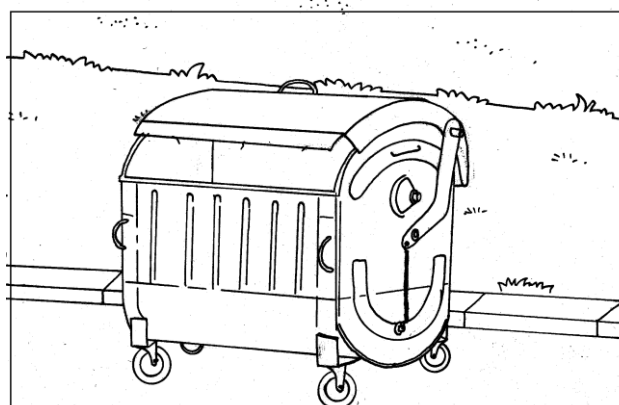
STARÉ

Jaké je auto? Auto je staré.

PLNÁ

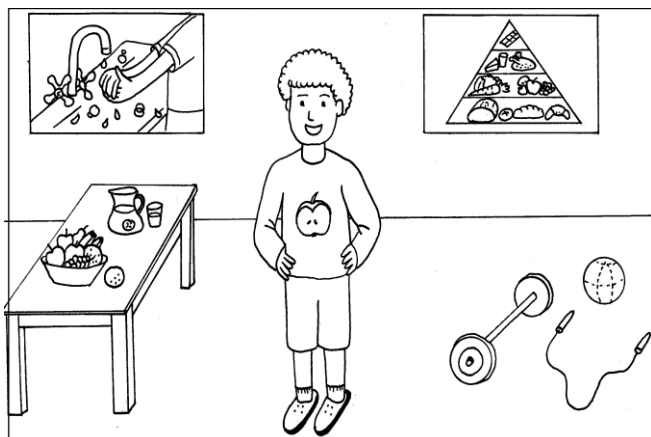
Jaká je popelnice? Popelnice je plná.

PRÁZDNÁ

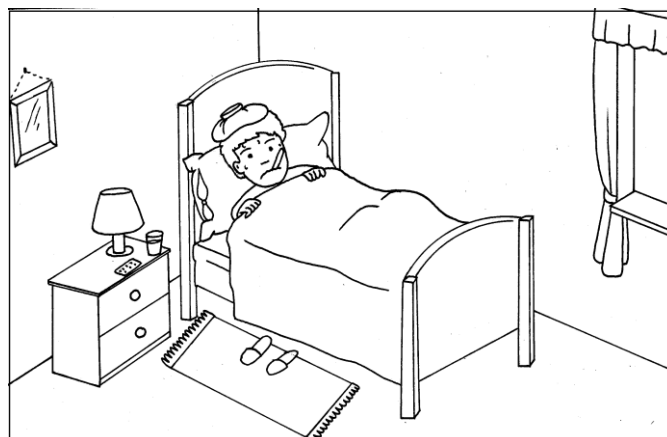
Jaká je popelnice? Popelnice je prázdná.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

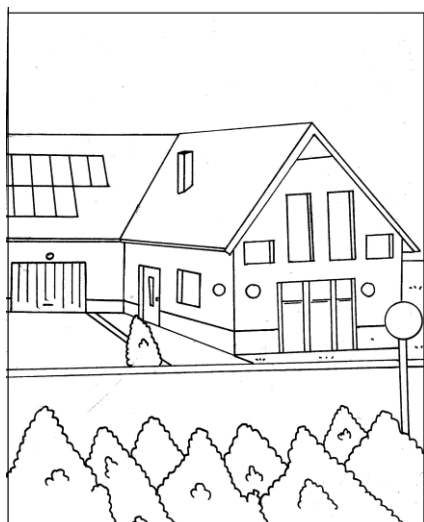
ZDRAVÝ

Jaký je chlapec? Chlapec je zdravý.

NEMOCNÝ

Jaký je chlapec? Chlapec je nemocný.

VELKÝ

Jaký je dům? Dům je velký.

MALÝ

Jaký je dům? Dům je malý.

TLUSTÝ

Jaký je muž? Muž je tlustý.

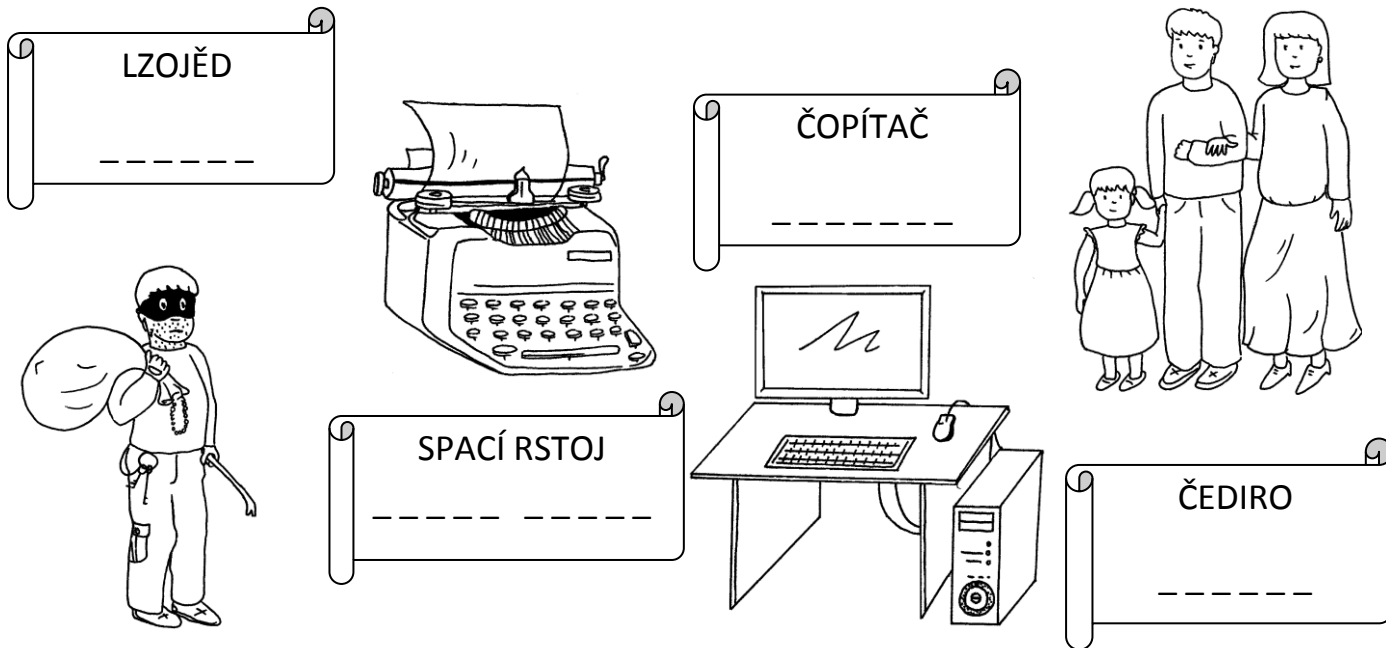
ŠTÍHLÁ

Jaká je žena? Žena je štíhlá

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Komunikační cvičení:

- 1) Vlastnosti z obrazového slovníku mají i lidé a věci na obrázcích. Rozlušti z přesmyčky, co je na obrázku.

- 2) Použij přídavná jména z obrazového slovníku a napiš, co ještě je takové. Použij také výrazy z cvičení č. 2. Vymysli také vlastní příklady.

hodný/hodná/hodné	zlý/zlá/zlé
nový/nová/nové	starý/stará/staré
plný/plná/plné	prázdný/prázdná/prázdné
zdravý/zdravá/zdravé	nemocný/nemocná/nemocné
velký/velká/velké	malý/malá/malé
tlustý/tlustá/tlusté	štíhlý/štíhlá/štíhlé

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

3) Přečti si charakteristiku této rodiny. Přiřaď k obrázkům jména podle popisu (očíslej postavy).

1. Kateřina je mladá a hezká. 2. Petra je vysoká a štíhlá. 3. Milan je starý a slabý. 4. Eva je stará, tlustá a zlá. 5. Marie je mladá a smutná. 6. Karel je chudý a špinavý. 7. Martin je tlustý a veselý. 8. Pepa je starý a vzteklý. 9. Jiří je velký, mladý a hezký. 10. Pavel je starý a nemocný. 11. Zdeněk je malý, ale silný.

Gramatika

Přídavná jména (adjektiva) podle vzoru mladý

Přídavná jména v 1. pádu končí samohláskou podle svého rodu. Řídí se zakončením svého vzoru, slova **mladý**. Při skloňování si můžeme pomáhat také ukazovacím zájmenem **ten**. Rod mužský se dělí na **životný** (týká se živých osob, zvířat) a **neživotný** (týká se věcí).

	Jednotné číslo	Množné číslo
rod mužský životný	(ten) mladý muž	(ti) mladí muži
rod mužský neživotný	(ten) nový (mladý) dům	(ty) nové (mladé) domy
rod ženský	(ta) mladá žena	(ty) mladé ženy
rod střední	(to) mladé kuře	(ta) mladá kuřata

Poznámka: pro označení stáří živých bytostí používáme výraz mladý, pro věci používáme výraz nový (nový dům × mladý muž)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1) Urči rod podstatných jmen z 2. cvičení. Použij přídavné jméno ve správném tvaru.

Vzor: (ten) nový počítač – rod mužský

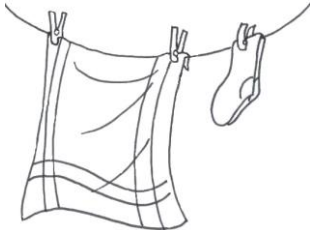
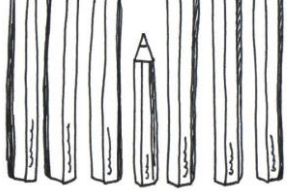

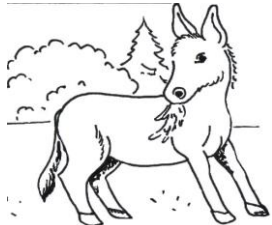

(ta) hodná maminka – rod ženský

Pokus se spojení přídavného a podstatného jména uvést do množného čísla.

Vzor: (ty) nové počítače

(ty) hodné maminky

2) Slova opačného významu nazýváme **antonyma** (příklad: velký × malý, hezký × ošklivý). Utvoř antonyma k těmto výrazům:

<p>(ten) hork_ čaj</p> 	<p>(to) such_ prádlo</p> 	<p>(ta) krátk_ pastelka</p>
<p>(ta) dlouh_ cesta</p> 	<p>(ta) studen_ zmrzlina</p> 	<p>(ten) hloup_ osel</p>
<p>(ta) chytr_ sova</p> 	<p>(ta) slab_ moucha</p> 	<p>(ta) smutn_ princezna</p>
<p>(ten) siln_ medvěd</p> 	<p>(ten) mokr_ deštník</p> 	<p>(ten) vesel_ klaun</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

3) Znáš ještě jiné protiklady? Napiš ve spojení s podstatným jménem:

.....
.....

4) Některé vlastnosti lze vyjádřit několika výrazy se stejným či podobným významem. Taková slova označujeme jako **synonyma**. (Příklad: *velký = obrovský, mohutný...*) Pokus se najít synonyma ke slovům:

krásný:

ošklivý:

studený:

teplý:

*Poznámka: Některé výrazy opačného významu můžeme také tvořit předponou **ne-** (příklad: *velký × nevelký = malý; hezký × nehezký = ošklivý*).*

3.3) Pracovní část – práce s texty

Text 1 – bajka

Bajka – krátký příběh s ponaučením o zvířatech, která mají vlastnosti lidí.

1) Čti nahlas. Zeptej se na neznámé výrazy.

Bajka o lišce a čápovi

Jednoho dne pozvala lživá liška souseda čápa na oběd. Nabídla mu řídkou polévku na mělkém talíři. Čáp svým dlouhým zobákem nemohl nabrat ani kapku polévky, zatímco liška dobrou polévku vylízala do posledního sousta. Čáp byl smutný. Aby lišce její ošklivé chování oplatil, pozval ji k sobě na večeři. Když večer liška přišla, už ve dveřích ucítila krásnou vůni dobrého jídla. To ale čáp podával ve vysokém džbánu s úzkým hrdlem. Čáp svým tenkým zobákem vybíral dobrá sousta, zato liška zůstala hladová. Zastyděla se a zahanbená odešla domů.

Slovníček:

Pracuj se slovníkem. Vyhledej si význam nových slov a překlad nových slovíček si zapiš sem:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

2) Co vyplývá z vyprávění? Vyber správná tvrzení (spoj čarou):

Liška litovala čápa, že se nemohl najíst.

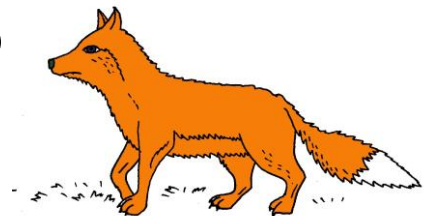
Liška čápmu pomáhala se najíst.

Liška se nezachovala dobře.

Liška byla lstivá.

Liška byla zlá.

Liška vymyslela trik, aby čáp nemohl polévku sníst.

Liška si přála, aby čáp ochutnal její polévku.

Liška byla chytrá.

3) Vyber správnou možnost jako odpověď na otázku. Obrázek napoví.
Jaký zobák má čáp?

dlouhý
krátký
široký
úzký
tenký
rovný
křivý

Jaký byl talíř u lišky?

hluboký
mělký

Jaký byl čápmu džbán?

vysoký
nízký
úzký
široký

4) Oprav nepravdivá tvrzení podle vzoru:

Vzor: Liška čápmu nabídla ~~hustou~~ polévku. / Její polévka byla řídká.

Liška polévku podávala na hlubokém talíři. / Talíř byl

Čáp nemohl jíst kvůli svému krátkému zobáku. / Jeho zobák byl

Liška uvařila nechutnou polévku. / Její polévka byla

Čáp odešel hladový a byl veselý. / Čáp byl

Liška se zachovala hezky. / Chování lišky bylo

Čápmu jídlo ošklivě páchlo. / Vůně čápmu jídla byla

Čáp lišce jídlo nabídl v nízké misce. / Čápmu džbán byl

Džbán měl široké hrdlo. / Hrdlo na džbánu bylo

Čápmu zobák je široký. / Čápmu zobák je

Liška se u čápmu dobře najedla a byla sytá. / Liška byla

Další cvičení na webu

[Slovní zásoba –
vlastnosti lidí](#)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

5) Doplň tabulku výrazů pro různé vlastnosti:

Slovo v textu	synonymum	antonymum
smutný čáp		
ošklivé chování		
dobrá polévka		

6) Rozlušti přesmyčky a přečti si text.

Bajka je literární žánr, ve kterém vystupují **ŘAZVÍTA** (),
 ta ale mají lidské **STISTNOVLA** (). Je to krátké
PRÁVYNÍVĚ () s ponaučením na konci.
 Jaké ponaučení plyne z bajky o lišce a čápovi?

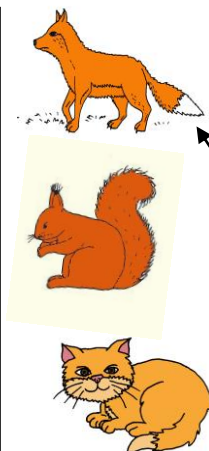
[Které vlastnosti mají lidé a věci?](#) →

Text 2 – hádanky

1) Přečti si hádanky a najdi správnou odpověď. Obrázek napoví – vyber ten správný.

Hádanka – věta nebo básnička, nad kterou musíme přemýšlet, abychom zjistili, o čem je

Malé zvířátko má **rzravý** kožíšek,
 nejvíc má ráda lískový oříšek.
 Maličké zvířátko,
 je tato _____ ,
 daleko doskočí,
 i když je **nevelká**.

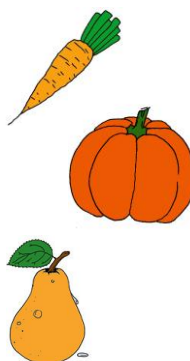
Slovníček:

oranžová – barva (mají ji věci, například pomeranč)
rzravá – odstín oranžové (když mluvíme o vlasech lidí, chlupech zvířat)
lískový oříšek – druh ořechu
ocas – mají ho zvířata vzadu
chromý – nemůže chodit
hluchý – neslyší

Překlad nových slovíček si zapiš sem:

.....

Zelená **jsem**, tráva **nejsem**.
 Oranžová jsem, pomeranč nejsem.
 Sladká jsem, dort nejsem.
 Ocas mám, pes nejsem. Kdo jsem?

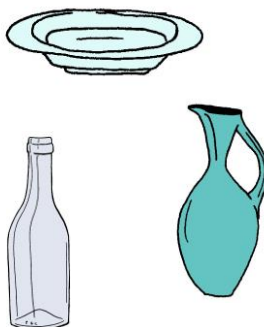
ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Bez nohou – chromý jsem, ale břicho plné mám.

Beze sluchu – hluchý jsem, ale velké ucho mám.

Úzký krk mám, ale **nedýchám!**

Jmenuji se _ _ _ _ _ .

Další cvičení na webu

[Trénuj – vlastnosti lidí](#)

- 2) Slovo stejného významu můžeme vyjádřit tvořit dvěma způsoby – všimni si červeně vyznačených slov: **malé zvíře = nevelké zvířátko**. Pokus se podobným způsobem doplnit tabulku podle vzoru:

	ANTONYMUM (slovo s opačným významem)
malé (zvíře)	velké (zvíře)
dlouhá (cesta)	
šťastný (konec)	
veselý (příběh)	
hezký (obrázek)	
známý (člověk)	

	SYNONYMUM (slovo se stejným významem)
malé (zvíře)	nevelké (zvíře)
dlouhá (cesta)	
šťastný (konec)	
veselý (příběh)	
hezký (obrázek)	
známý (člověk)	

- 3) Pozor! Pomocí zápornky ne- můžeme vyjádřit jen některé vlastnosti. Poznáš, které výrazy se neříkají? Škrtni je.

nepříjemný nepěkný
 neslušný
netlustý nejistý NEZLÝ
nekrátký *nemocný*

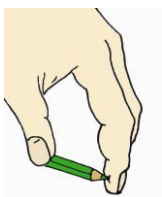

[Slova se zápořem – doplňování do vět](#)

- 4) Sleduj, jak vyjadřujeme opak ve větách – zeleně jsou označena slovesa se zápořem: **nejsem** (opak slovesa jsem), **nedýchám** (opak slovesa dýchám). Pokus se pracovat s uvedenými větami podle vzoru:

Jak **á** je/není pastelka?

Pastelka **není** dlouhá.

Pozor, hlídej koncovky
 přídavných jmen – otázka
 napoví: Jak **á**? Dlouh**á**. Jak **ý**?
 Dlouh**ý**. Jak **é**? Dlouh**é**.

[Trénuj – vlastnosti věcí](#)

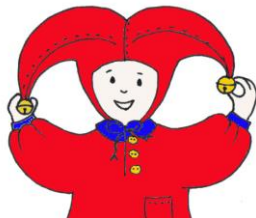
ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Pastelka **je** krátká.

Jaký je/není šašek?

Šašek je

Šašek není

Jaké je/není tričko?

Tričko je

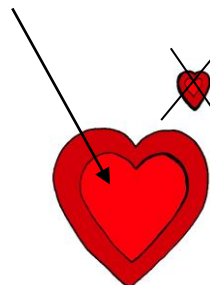
Tričko není

Jaké je/není srdce?

Srdce je

Srdce není

Text 3 – popis a charakteristika

Moje kamarádka Eliška

Eliška je moje kamarádka a spolužačka. Je jí 12 let a chodí se mnou do šesté třídy.

Eliška je vysoká a štíhlá. Ráda sportuje a je silná a rychlá. Eliška má dlouhé hnědé rovné vlasy, hnědé oči a malý nos. Je hezká. Často nosí kalhoty, tričko, mikinu a sportovní boty.

Eliška je dobrá kamarádka. Je veselá a nikdy není naštvaná. Eliška je pilná a chytrá, ve škole má samé jedničky. Učí se dobře. Je moc hodná a často mi pomáhá.

Mám Elišku moc ráda. Doufám, že budeme kamarádky pořád.

Popis – text o vzhledu věci, zvířete, místa, člověka

Charakteristika – text o vlastnostech, o povaze a chování člověka

Slovníček:

rovné (vlasy) – nejsou vlnité

naštvaný – rozzlobený, nahněvaný

pilná – pracovitá

Překlad nových slovíček si запиš sem:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1) Přečti si text o Elišce. Modře podtrhni věty, které popisují vzhled Elišky. Zeleně podtrhni věty, které popisují povahu Elišky.

2) Pracuj s textem a oprav věty – najdi chybu a napiš, jak je to správně:

Eliška chodí do šesté třídy.

Eliška má krátké hnědé vlasy.

Elišce je třináct let.

Eliška často nosí kalhoty, tričko a svetr.

Eliška je vysoká, štíhlá a slabá.

Eliška je veselá a často je naštvaná.

Eliška nemá ráda sport.

Eliška se špatně učí.

3) Spoj sloupce správně:

Jaké má Eliška oči?

Do šesté.

Jaký má Eliška nos?

Dobrá.

Jaká je Eliška kamarádka?

Hnědé.

Kolik let je Elišce?

Malý.

Do které třídy Eliška chodí?

Dobře.

Co má Eliška ráda?

Dvanáct.

Jak se Eliška učí?

Sport.

[Jaké to je a není?
Odpovídej ve kvízu.](#)

[Hledej protiklady -
osmisměrka](#)

4) Pracuj s osmisměrkou. Jsou v ní napsané opaky vlastností Elišky. Najdi tato slova a správně zařaď do vět.

Eliška je štíhlá – není _____ .

Eliška je silná – není _____ .

Eliška je rychlá – není _____ .

Vlasy Elišky jsou dlouhé – nejsou _____ .

Nos Elišky je malý – není _____ .

Eliška je hezká – není _____ .

Eliška je veselá – není _____ .

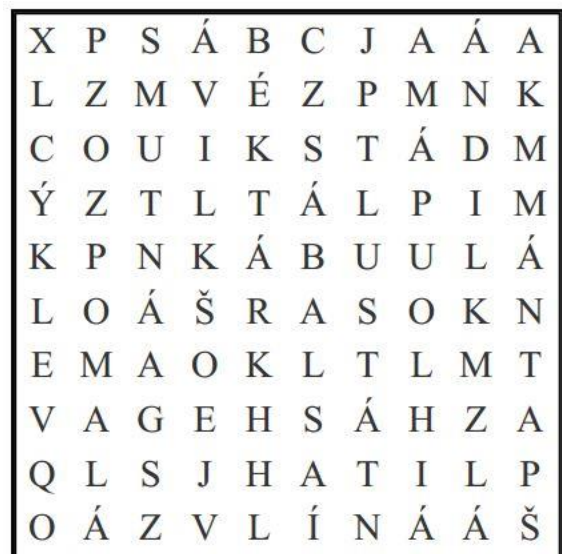
Eliška je pilná – není _____ .

Eliška je chytrá – není _____ .

Eliška je hodná – není _____ .

Eliška není naštvaná – je _____ .

Eliška je dobrá kamarádka – není _____ kamarádka.

3.4) Volná příloha – vlastnosti

<p>Jaké je ovoce?</p> <p>sladké kyselé hořké slané</p>	<p>Jaká je pastelka?</p> <p>dlouhá krátká vysoká nízká</p>
<p>Jaké je tričko?</p> <p>tmavé pruhované čisté špinavé</p>	<p>Jaký je šašek?</p> <p>smutný veselý naštvaný usměvavý</p>
<p>Jaká je zmrzlina?</p> <p>horká studená ostrá tupá</p>	<p>Jaká je čepice?</p> <p>horká studená teplá zimní</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

<p>Jaké jsou hodiny?</p> <p>mladé staré nové moderní</p>	<p>Jaký je muž?</p> <p>mladý starý nový moderní</p>
<p>Jaká je dívka?</p> <p>mladá stará veselá smutná</p>	<p>Jaké jsou šaty?</p> <p>krátké dlouhé letní svatební</p>
<p>Jaký je zloděj?</p> <p>hodný zlý lstivý pilný</p>	<p>Jaký je deštník?</p> <p>suchý mokrý otevřený zavřený</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

<p>Jaký je chlapec?</p> <p>silný mladý slabý nemocný</p>	<p>Jaká je lahev?</p> <p>vysoká úzká prázdná plná</p>
<p>Jaký je citron?</p> <p>sladký kyselý slaný hořký</p>	<p>Jaký je šnek?</p> <p>rychlý pomalý malý velký</p>
<p>Jaký je list?</p> <p>lehký těžký tenký tlustý</p>	<p>Jaký je maják?</p> <p>nízký vysoký úzký krátký</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

4.1) Barvy – metodický pokyn

Anotace: Lekce zahrnuje slovní zásobu pro tematický celek **Barvy** a gramatický výklad (použití adjektiv v 1. a 4. pádě).

Klíčová slova: barvy, adjektiva, pohádka, přímá řeč, říkanka, přirovnání

Metodika práce: Pracovní list je zpracován ve formátu PDF a je určen k tisku (doporučujeme k barevnému tisku) nebo k použití v elektronické podobě. Žákům nabízí obrazový slovník s názvy barev, doplněný komunikačními úlohami, dále gramatickou část s jednoduchými cvičeními a také část věnovanou čtení s porozuměním. Samostatnou přílohou k pracovnímu listu je obrazový materiál k procvičení slovní zásoby obsažené v lekci s názvem BARVY.

Poznámky: První list souboru cvičení v tematickém celku Barvy zahrnuje obrazový slovník s názvy základních barev. Je možné tento list vytisknout barevně nebo černobíle s tím, že si žáci k názvům barev vybarvují jednotlivá klubička a tím si slovníček doplní. Starší žáci se mohou ptát také na názvy různých odstínů (tyrkysová, béžová, okrová apod.), ty si pak mohou do listu volně dopisovat. Také druhý list je vhodné tisknout barevně. Tabulka s obrázky zahrnuje předměty, které mívají jedinou obvyklou barvu.

Učitel žáky v různých **komunikačních cvičeních** vede k hovoru o obrázcích i o předmětech v jejich okolí, přičemž neustále sleduje a kontroluje správné užití koncovek přídavných jmen s ohledem na rod. Protože lekce zahrnuje nejen slovíčka s názvy barev, ale žáky mohou zaskočit i neznámé výrazy označující předměty na obrázcích, je k lekci přidružen také samostatný doplňkový materiál s obrázky barevných předmětů a jejich názvů (volná příloha). Dá se využít pro různé hry i k opakování slovíček. (Tip: rozstříháte-li tabulku po čtverečcích, můžete je použít jako pexeso. Pokud rozstříháte tabulku po dvou čtverečcích vodorovně, to znamená, že na každém obdélníčku bude čtvereček s obrázkem a čtvereček s nápisem, mohou si žáci zahrát domino – po rozdání všech karet přikládat k jednomu z konců herní karty příslušný obrázek, má-li jej hráč k dispozici; v opačném případě čeká do dalšího kola a obrázek může přiložit další hráč.)

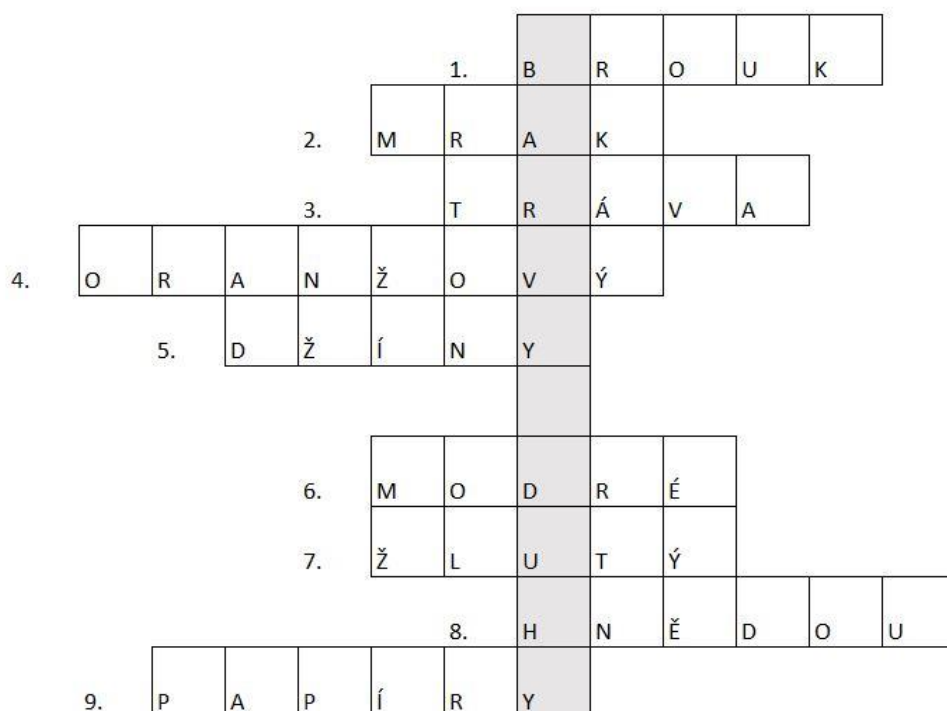
V **gramatické části** se žáci seznamují s pádovou otázkou na 1. a 4. pád, a to pomocí frází: Jaké to je? Jakou to má barvu? Je dobré písemnou i ústní formou (kladením důrazu) neustále připomínat shodu koncovek v otázce (jaké? jakou?) a v odpovědi (bílé, bílou). Zejména děti východoslovanského původu vedeme k správnému vyslovování délek a důsledně kontrolujeme i záznam odpovědí v pracovním listu. Tyto děti právě v délkách koncovek přídavných jmen velmi často chybují, protože je rodný jazyk vede ke krátké výslovnosti. V gramatických cvičeních postupně upevňujeme také mluvnickou terminologii, žáci by měli pochopit, co v češtině nazýváme jmenným rodem, číslem a jak se zeptat na 1. a 4. pád. Pro začátečníky je však stále těžké vytušit gramatický rod některých podstatných jmen (zejména

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

ženského rodu podle vzorů kost, píseň), proto jim k určování rodu umožňujeme nápovědu ve formě ukazovacích zájmen (ta píseň, ta kost).

V oddílu **čtení s porozuměním** se žáci nejdříve setkají s jim známým literárním žánrem, a to je **pohádka**. Trénují nejen porozumění textu, mají také možnost osvojit si a zaznamenat nová slovíčka (ve cvičeních 2, 3) a povšimnout si přímé řeči, která je v textu obsažena. Žáci – čtenáři ji ze svých rodných jazyků znají, její zákonitosti však nejsou pro začátečnickou úroveň klíčové, proto nejsou v listu více rozepsány. Děti mají v posledním cvičení za úkol formou přímé řeči dle svých jazykových schopností vyjádřit své vlastní formulace, kterými úvodní text doplní. Druhý text zahrnuje dětskou **říkanku** o barvách. Zazní v ní několik nových výrazů, proto je ke cvičení připojen také malý obrazový slovníček. Těchto výrazů se týká také cvičení 3 – křížovka, z níž děti získají tajenku BARVY DUHY.

Řešení cvičení 3:

Také poslední připojené cvičení se týká slovíček z výchozího textu (říkanky), cílem je však tentokrát fixace použití rodové koncovky přídavných jmen v otázce a odpovědi v 1. pádě podle rodu daného výrazu (Jaká je (ta) třešeň? Červená.) Třetí text je opět říkanka, která se používá také jako doprovodný text pro dětskou hru Čáp ztratil čepičku. S menšími dětmi si tuto hru můžeme zahrát, starší žáci si mohou vyzkoušet některou z jejích variant (např. pojmenovávání věcí dané barvy kolem sebe), v pracovní části lekce se však s touto říkankou pracuje tak, aby se žáci setkali s kladením otázek na barvu ve 4. pádě a fixovali tentokrát vazbu s koncovkou -ou: Jakou? Takovou. Poslední cvičení pak zdůrazňuje výraz přirovnání,

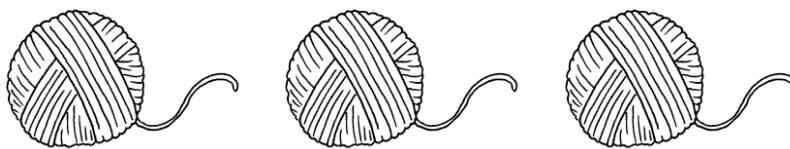
ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

keré bylo v říkance zahrnuto několikrát – spíše jako zajímavost zde zmiňujeme zatím jen ustálená přirovnání zahrnující názvy barev a fráze, které bývají v komunikaci používané.

Volná příloha s dominem může posloužit k zadávání samostatné i skupinové práce (viz výše), poslouží také pro vypracování slovníčků či k opakování. Také podpůrná interaktivní cvičení jsou určena k opakování slovíček, ale také k osvojení základní gramatiky, která v této lekci zahrnuje zejména určování rodů a kladení koncovek přídavných jmen (podle vzoru mladý) v 1. a 4. pádě.

BARVY

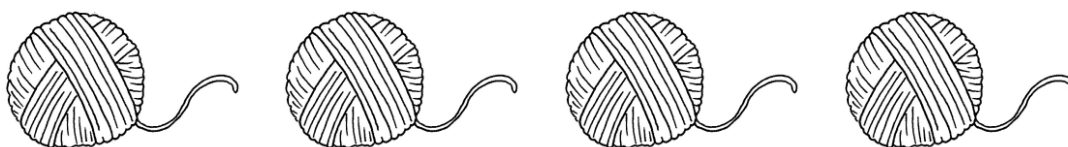
4.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika

Černá

Bílá

Šedá

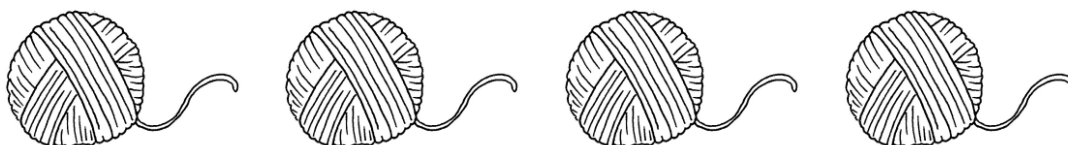

Červená

Modrá

Žlutá

Zelená

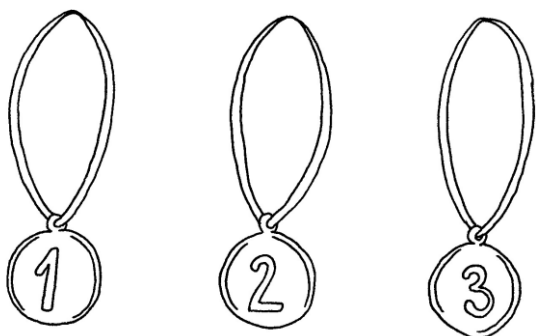
Fialová

Růžová

Hnědá

Oranžová

Vybarvi si klubíčka uvedenou barvou.

Barvy medailí vítězů jsou:

1. místo: zlatá

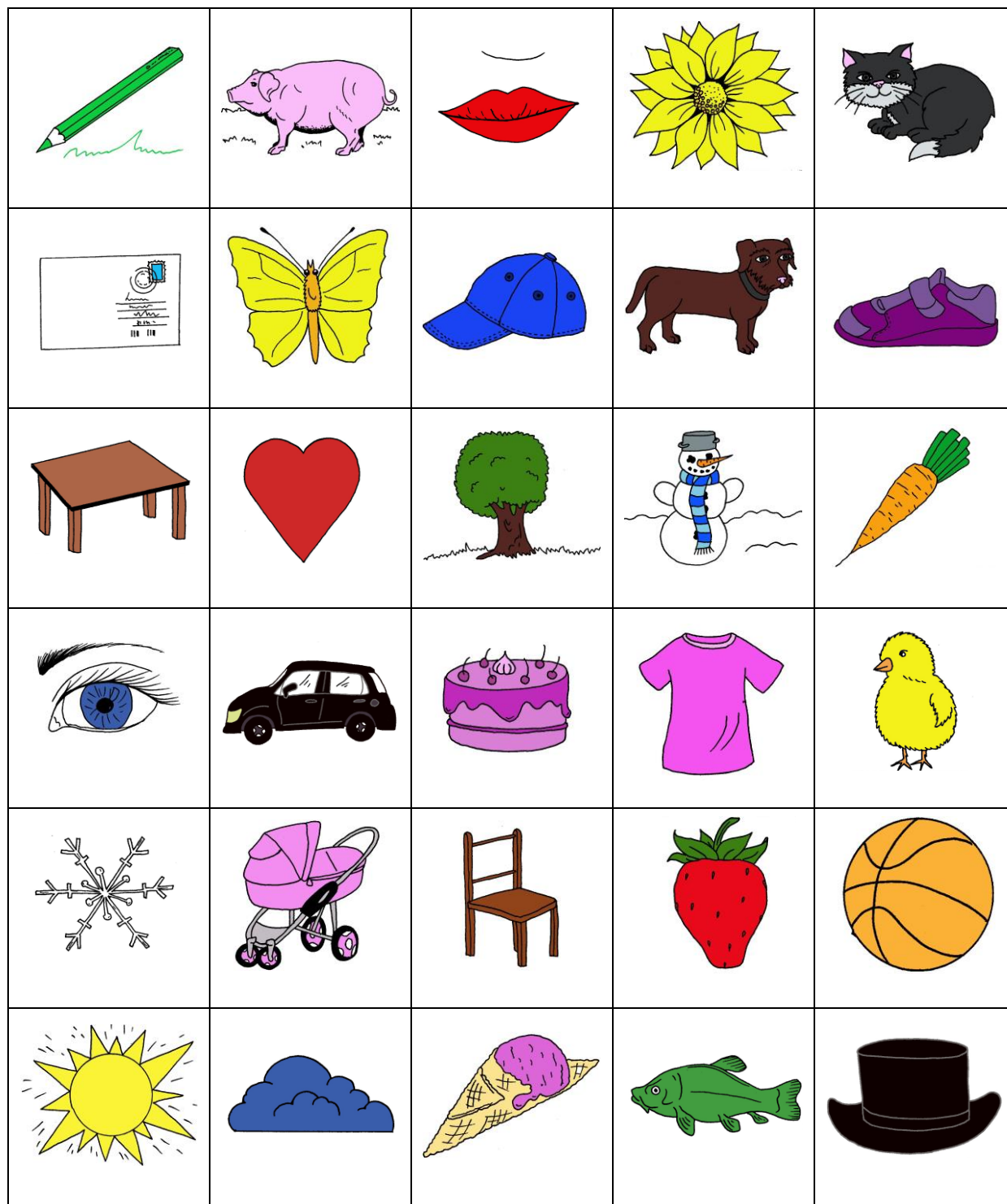
2. místo: stříbrná

3. místo: bronzová

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Komunikační cvičení:

1) Pojmenuj obrázky a určuj jejich barvy. Neznámá slova si zapisuj.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

2) Odpovídej na otázky o barvách:

Jaká barva se líbí tobě?

Jaká barva se ti nelíbí?

Jaké oblečení máš na sobě?

Co je bílé? Co je černé? Co je modré? Co je červené? Co je zelené?

Co vidíš kolem sebe? Jaké to je?

Další cvičení na webu

[Názvy barev](#)

[Obrázkové pexeso](#)

Gramatika

Podstatná a přídavná jména mají rod **mužský, ženský a střední**. Koncovky přídavných jmen (adjektiv) se v mužském rodě liší podle životnosti: životný rod mužský označuje živé bytosti = **lidi a zvířata** (ti bílí psi), neživotný rod mužský se týká neživých **věcí**, také názvů vlastností a dějů (ty bílé domy).

Jednotné číslo:

Rod mužský	Rod ženský	Rod střední
(TEN) muž, dům, pes	(TA) žena, růže, kočka	(TO) děvče, kuře, auto
bílý pes	šedá kočka	žluté kuře
hnědý dům	červená růže	modré auto

Množné číslo:

Rod mužský	Rod ženský	Rod střední
(TI) muži, domy, psi	(TY) ženy, školy, kočky	(TA) děvčata, kuřata, mléka
bílí psi	šedé kočky	žlutá kuřata
hnědé domy	červené růže	modrá auta

Pro dotaz na barvu používáme otázku s vazbou na:

1) na 1. pád – na 1. pád se ptáme: Kdo? Co?

Jaký je (kdo, co?) chléb? Hnědý.

Jaká je (kdo, co?) voda? Modrá.

Jaké je (kdo, co?) mléko? Bílé.

2) na 4. pád – na 4. pád se ptáme: Koho? Co?

Jakou (koho, co?) barvu má chléb, voda, mléko?

Hnědou, modrou, bílou.

[Trénuj slovní zásobu –
přiřazování textu k obrázku](#)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1) Čti a odpovídej. Neznámé výrazy si zapisuj.

Jakou barvu to má? Jakou to má barvu?

Jakou barvu má tabule? Jaký je chléb? Jakou barvu má mléko? Jaké je prase? Jaký je strom? Jakou barvu má myš? Jaký je pomeranč? Jakou barvu má ryba? Jaké je slunce? Jakou barvu má borůvka?

[Rodové koncovky - kvíz](#)

2) Převeď odpověď do jiné formy podle vzoru. Hlídej koncovky adjektiv!

1. (Ta) Tabule má **černou** barvu. *To je černá tabule. (rod: ženský)*
2. (Ten) Chléb má **hnědou** barvu. *To je chléb. (rod:)*
3. (To) Mléko má **bílou** barvu. *To je mléko. (rod:)*
4. (To) Prase má **růžovou** barvu. *To je prase. (rod:)*

Doplňuj sám:

5. (Ten) Strom má barvu. *To je strom. (rod:)*
6. (Ta) Myš má barvu. *To je myš. (rod:)*
7. (Ta) Ryba má barvu. *To je ryba. (rod:)*
8. (Ten) Pomeranč má barvu. *To je pomeranč. (rod:)*
9. (Ten) Sníh má barvu. *To je sníh. (rod:)*
10. (To) Slunce má..... barvu. *To je slunce. (rod:)*
11. (Ta) Květina má barvu. *To je květina. (rod:)*
12. (Ta) Borůvka má barvu. *To je..... borůvka. (rod:)*
13. (Ten) Dům má barvu. *To je dům. (rod:)*

3) Použij věty z předchozího cvičení a formuluj je v množném čísle.

- Vzor: *Tabule má černou barvu. To je černá tabule. (ta tabule)*
Tabule mají černou barvu. To jsou černé tabule. (ty tabule)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Všimni si změny koncovky u adjektiv (ta černá tabule) i jiného tvaru slovesa (ta tabule **má...** × ty tabule **mají...**, ta tabule **je...** × ty tabule **jsou...**).

4) Doplň tabulku. Určuj číslo, rod a pád.

věta	rod	číslo	pád (1. pád, nebo 4. pád)
To je červený jazyk .			
Mám modrou tašku .			
Tady jsou dvě bílá auta .			
Dala mi žlutou květinu .			
Na stole jsou modré pastelky .			
Líbí se mi černí psi .			

4.3) Pracovní část – práce s texty

Text 1 – pohádka

1) Čti nahlas. Zeptej se na neznámé výrazy.

Rozhádané pastelky

Malé Lucii se v tašce rozsypaly pastelky. Začaly se mezi sebou hádat o to, která je důležitější. Červená tvrdila, že je to ona, protože červené je srdce a krev. A bez těch se nedá žít. Žlutá namítla, že k životu je nutné i slunce, které je žluté. A modrá dodala, že i modrá voda je pro život velmi důležitá. „A rostliny jsou zelené jako já!“ dodala zelená pastelka. Potom se ale ozvala bílá: „Rostliny ale v zimě stejně nakonec překryje bílý sníh!“ A pak se ozvala černá: „Nehádejte se už, nebo vás všechny přemaluju. Tak jako den překryje černá noc!“ Ještě že se Lucie včas vrátila a pastelky pěkně srovnala. Namalovala s nimi pěkný obrázek, na kterém

Pohádka – příběh pro děti o boji dobra a zla

Slovníček:

rozsypat – rozházet se (spadnout jinam)
hádat se – mít spor, nesouhlasit s někým
důležitý – nejvíc cenný, významný
namítnout – říct něco jiného, opačného
dodat – přidat, připojit novou informaci
překrýt – zasypat, schovat
srovnat – seřadit správně
duha – barevný oblouk na nebi, když svítí slunce i prší

Nová slovíčka si zapiš sem:

.....
.....
.....
.....
.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

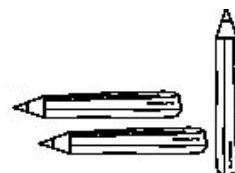
byla barevná duha. Nechyběla na něm žádná barva.
A pastelky se od té doby už nikdy nehádaly o to, která z nich je víc hezká a důležitá.

.....
.....
.....

2) Spoj začátky a konce vět.

Červená je důležitá,
Žlutá září
Modrá je barvou
Zelené jsou
Bílá je barvou
Černá je nejvíce vidět

zimy, která vše překryje sněhem.
rostliny – květiny, stromy, keře.
vody v řekách, jezerech a mořích.
v noci a tam, kde je tma.
jako slunce.
protože je jako srdce a krev.

3) Odpovídej na otázky. Vybírej z možností správné odpovědi.

Jaké byly pastelky? Hodné/naštvané/zlobivé/pyšné.
Jaká byla Lucie? Chytrá/smutná/spravedlivá/velká.
Jaký byl její obrázek? Tmavý/barevný/ošklivý/černobílý.

[Urči rod](#)

4) Všimni si v textu **přímé řeči**. Je v ní doslovně napsáno, co někdo řekl. Odděluje se znaky „ a “.

Vzor: Maminka řekla: „Oblékni si bílý svetr.“

Najdi a podtrhni v textu přímou řeč.

5) Příběhy o boji dobra a zla, ve kterých vystupují nadpřirozené bytosti, polidštěná zvířata či oživené věci, se nazývají **pohádky**. **Připiš do naší pohádky několik vět o pastelkách a barvách, o kterých v pohádce nebyla řeč.** Co řekly tyto pastelky?

A hnědá se nenechala ostatními odbýt a řekla:

„.....“

A růžová ještě dodala:

„.....“

Další cvičení na webu

[Rodové koncovky –
třídění](#)

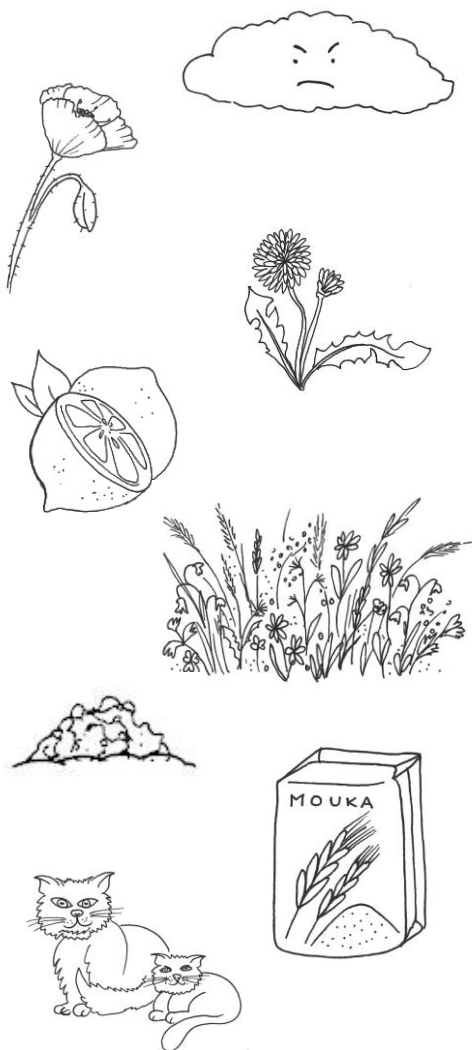
[Rodové koncovky –
poslech](#)

[Rodové koncovky – obrázky](#)

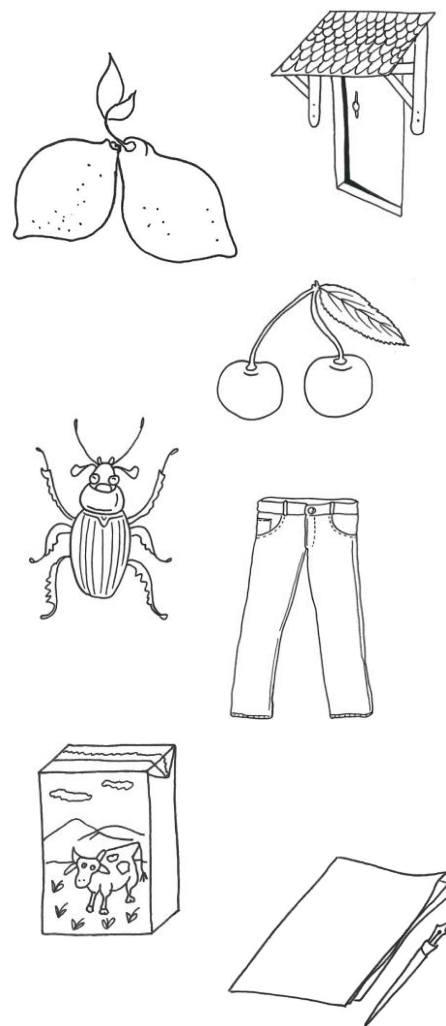
Text 2 – říkanka

Říkanka – krátká dětská básnička (pro malé děti – bývá jednoduchá, rytmická a má rým)

Barvy

Červená je třešeň, stříška,
rudý polní mák,
žlutý citron, pampeliška,
černý – bručoun mrak.
Oranžový pomeranč,
nač si zahrajeme, nač?
Čáry máry po papíře,
zahrajme si na malíře.
Zelená je tráva, louka,
fialová křídla brouka.
Modré jsou mé džíny,
hnědé kupky hlíny.
Bílé mléko, papíry, mouka,
o tom si už dávno mňouká
kotě s kočičkou,
kotě s kočičkou.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1) Přečti si říkanku, podle které se malé děti učí barvy. Přiřaď správně obrázky k výrazům z říkanky – vypracuj si malý obrázkový slovník.

2) V říkance je napsáno: Zahrajme si na malíře. Co to znamená? Pojď si hrát a vybarvi podle zadání:

modré oko

růžový květ

žluté auto

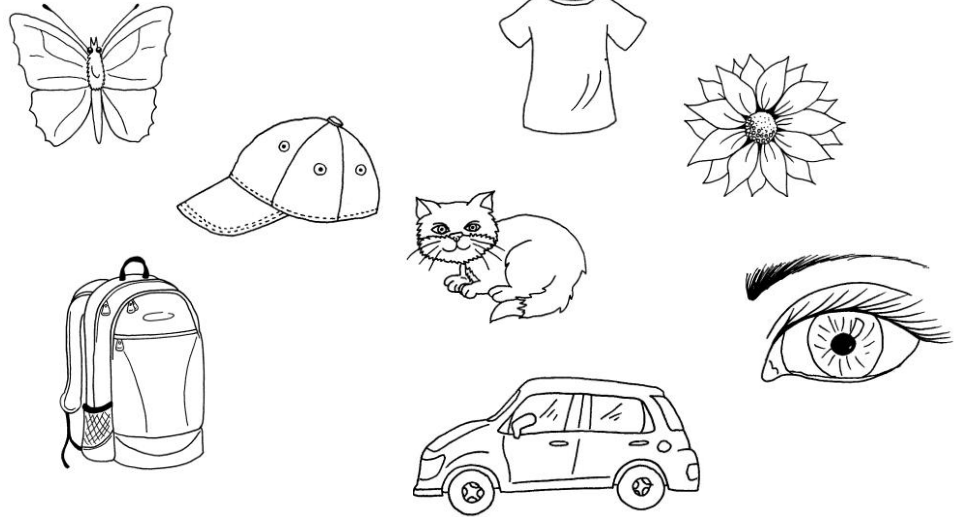
červená čepice

šedá kočka

zelený batoh

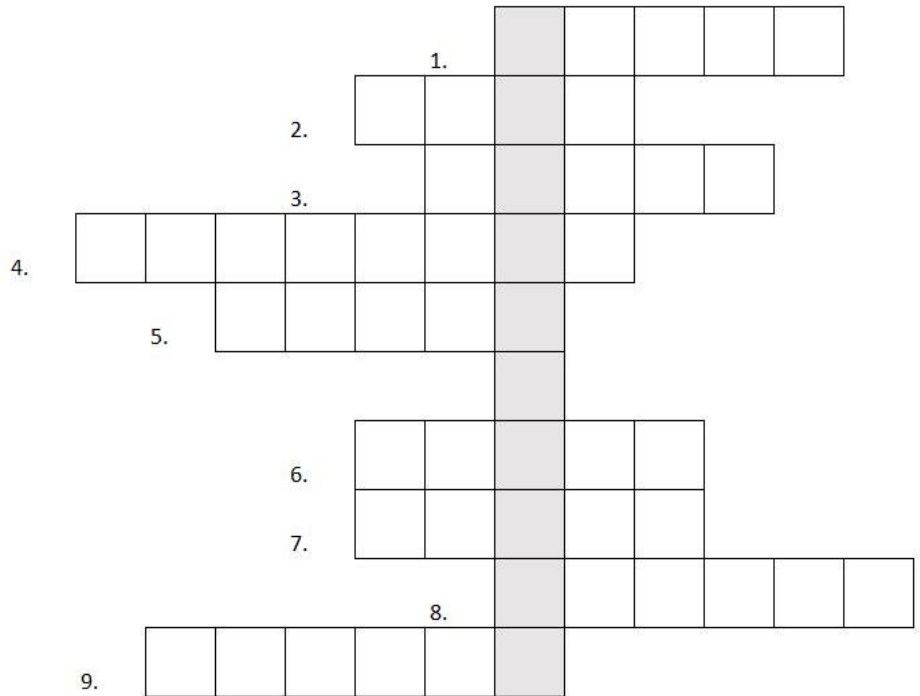
oranžový motýl

fialové triko

3) Zopakuj, jakou barvu mají věci z říkanky:

1. Kdo má fialová křídla?
2. Kdo se mračí a je bručoun?
3. Co je zelené a roste to na louce?
4. Jaký je pomeranč?
5. Co nosíme na sobě a má to modrou barvu?
6. Jaké jsou kupky hlíny?
7. Jaký je citron?
8. Jakou barvu mají kupky hlíny?
9. Na co píšeme a má to bílou barvu?

4) Doplň, co ti v tajence vyšlo, co vidíme na nebi, když prší i svítí sluníčko najednou.

Jsou to _ _ _ _ _ .

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

5) Už víš, co je to duha. Vybarvi ji správnými barvami. Nejdříve vylušti přesmyčky a napiš správné výrazy z říkanky. Pak dohledej správně jejich barvu a podle čísla doplň do obrázku.

1 – KDŘÍLA RBOUKA =

2 – ŘTEŠEŇ, KAŠŠŘÍT =

-----,

3 – NYDÍŽ = -----

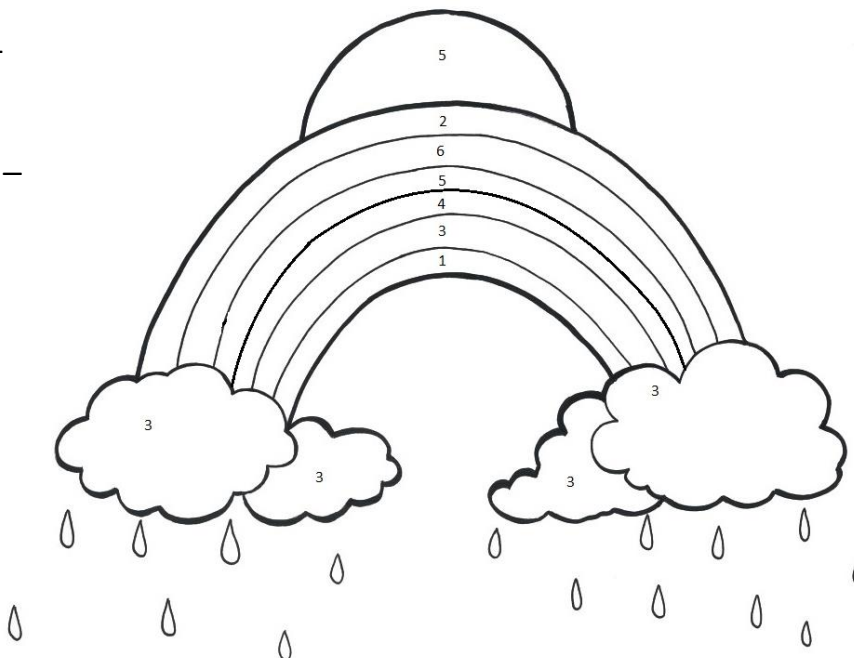
4 – RTAVÁ, KALOU =

-----,

5 – TROCIN, PEMPALIŠKA =

-----,

6 – MEPOČANR =

6) Doplň informace z říkanky podle vzoru do tabulky správně:

	otázka	odpověď	rod
(ta) třešeň	Jaká je třešeň?	Červená.	ženský
(to) mléko			
(ten) pomeranč			
(ten) polní mák			
(ta) stříška			
(ten) mrak			
(ta) tráva			
(ten) citron			
(ta) mouka			

Další cvičení na webu

[Doplň koncovky přídavných jmen](#)

[Urči rod podle koncovek](#)

[přídavných jmen](#)

Text 3 – pohybová říkanka s přirovnáním

Malé děti rády hrají hru, při které se učí názvy barev. Při hře se chodí dokola a někdo říká nahlas říkadlo: *Čáp ztratil čepičku, měla barvu barvičku...* Potom doplní název barvy a děti musí najít něco, co má takovou barvu. Musí k této věci běžet a dotknout se jí.

Pohybová říkanka – říkanka, při které děláme různé pohyby nebo chodíme

Přirovnání – pomocí slova jak, jako se ukazuje nějaká vlastnost dvou jevů (věcí, osob)

1) K této hře vznikla i tato říkanka. Přečti si ji.

Pan čáp ztratil čepičku,

jakou měla barvičku?

Zelenou jak louka, vítr na ni fouká.

Žlutou jako sluníčko, poznáváš ji, Evičko?

Modrou jako obloha, zatočme se dokola.

Bílou jako kopretina, po létu zas přijde zima.

Oranžovou, věřte mi, pomerančem zvoní.

Růžovou jak květinka, donesla ji maminka.

Hnědou jako zem, co voní jetelem.

Slovníček:

foukání (foukat) – proudění vzduchu (foukat pusou, foukání větru)

obloha – nebe

zatočit (se) – udělat pohyb v kruhu, dokola

kopretina – bílá luční květina

jetel – malá, nízká luční květina s bílými nebo fialovými květy

Nová slovíčka si zapiš sem:

.....

.....

.....

.....

.....

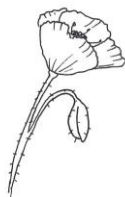
.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

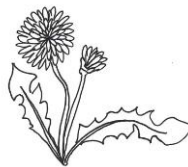
2) V obou říkankách zazněly názvy květin, které mají určitou barvu. Zopakuj si jejich názvy a odpověz správně. Obrázek si můžeš vybarvit.

(ten) jetel

(ten) vlčí mák

(ta) pampeliška

(ta) kopretina

Jetel je fialový/fialová/fialové.

Pampeliška je žlutý/žlutá/žluté.

Mák je červený/červená/červené.

Kopretina je bílý/bílá/bílé.

3) Všimni si – v říkance je položena otázka takto: Jakou měla barvičku? Odpověď je také ve 4. pádu – zelenou, žlutou, modrou, bílou, oranžovou, růžovou, hnědou. Co ještě má takovou barvu? Vyber z nabídky slova a správně zapiš odpověď.

Nabídka: medvěd, papír, sýr, tráva, slunce, liška, růže, mrkev, nebe, čokoláda, pusa, voda, sníh, strom

Co má zelenou barvu?

Co má žlutou barvu?

Co má modrou barvu?

Co má bílou barvu?

Co má oranžovou barvu?

Co má růžovou barvu?

Co má hnědou barvu?

[Jakou barvu to má?](#)

[Jaké to je? Napiš](#)

[správně.](#)

4) V říkance chybí další názvy barev. Teď zkus ty vytvořit správnou otázku k odpovědi (podobně jako ve cvičení 2).

..... Slon, myš.

..... Tabule, noc, silnice.

..... Jetel, fialka, švestka.

..... Jahoda, třešeň, srdce.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

5) Barvy se používají často i v přírovnání – když mluvíme o vlastnostech věcí: Je to černé jako noc. Je to bílé jako sníh. Někdy barvy v přírovnání používáme i tehdy, když mluvíme o lidech. Zamysli se, jakým způsobem se tato přírovnání používají. Propoj všechny tři sloupce čarou.

Je bílý jako	rajče/rak	= je mu špatně, bolí ho břicho.
Je červený jako	bota	= je tmavý, opálený sluníčkem
Je zelený jako	křída/stěna	= je bledý – lekl se nebo není opálený
Je černý jako	sedma	= má červenou tvář – je mu horko, je rozčilený nebo se stydí

(ten) rak

(to) rajče

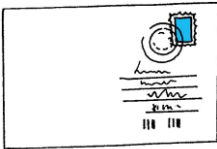
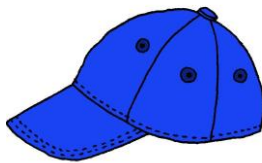

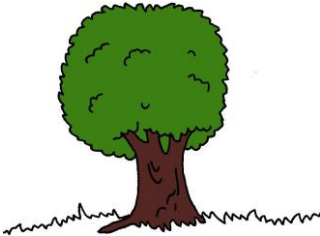
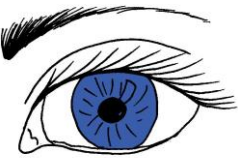

(ta) sedma – karta se sedmi listy

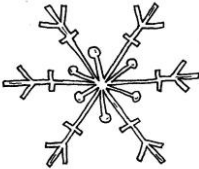

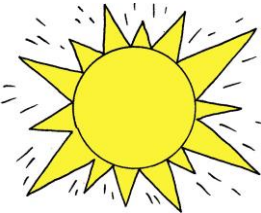

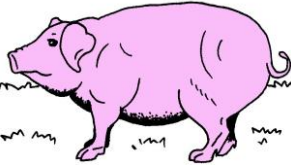

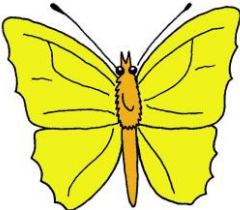

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

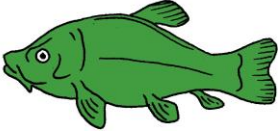
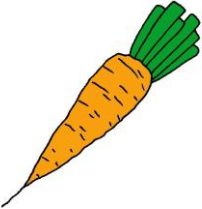

4.4) Volná příloha – domino

	červená pusa		bílý dopis
	modrá čepice		hnědý stůl
	zelený strom		modré oko
	fialový dort		bílý sníh

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

	hnědá židle		žluté slunce
	fialová zmrzlina		růžové prase
	žlutá květina		žlutý motýl
	hnědý pes		červené srdce
	bílý sněhulák		černé auto

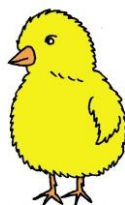
ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

	růžové tričko		růžový kočárek
	červená jahoda		modrý mrak
	zelená ryba		oranžová mrkev
	černá kočka		černý klobouk
	fialová bota		oranžový míč

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

žluté kuře

zelená pastelka

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

5.1) Oblečení – metodický pokyn

Anotace: Lekce zahrnuje slovní zásobu pro tematický celek **Oblečení** a gramatický výklad (použití substantiv a adjektiv v 1. a 4. pádě, kategorie čísla a výklad jmen pomnožných).

Klíčová slova: substantiva, adjektiva, pomnožná podstatná jména, oblečení, obuv

Metodika práce: Pracovní list je zpracován ve formátu PDF a je určen k tisku. Žákům nabízí obrazový slovník s komunikačními úlohami, dále gramatickou část s jednoduchými cvičeními a také část věnovanou čtení s porozuměním.

Poznámky: Obrazový slovník žákům nabízí souhrn nejdůležitějších součástí šatníku s pomocným zájmenem ten/ta/to/ty k určení rodu každého výrazu. K dispozici je žákům také jako pomůcka pro řešení otázek a úloh v části **komunikační cvičení**, ve které žáci procvičují novou slovní zásobu v návaznosti na předchozí lekce (Barvy, Protiklady), tedy používají vazby adjektiva s podstatným jménem v 1., pokročilejší i ve 4. pádě (např.: To je modrá košile. – Mám modrou košili.). Cvičení 3 lze zpestřit tím, že si žáci obrázek před řešením zadání nejdříve sami vybarví, v odpovědi pak mohou použít též popis barvy oblečení a doplňků.

Gramatická část žákům nabízí ucelený pohled na systém použití kategorie čísla u podstatných jmen. Žáci zatím nerozumějí české deklinaci a mate je množství tvarů podstatných jmen. Zatím jsou zvyklí pomáhat si pro správné určení rodu a přiřazení příslušné koncovky připojeného adjektiva pomocným ukazovacím zájmenem. Proto při probírání tématu oblečení zákonitě narazí na problematiku pomnožných podstatných jmen. Nebudou nejspíš schopni určit jejich rod a budou se snažit tato slova převádět také do jednotného čísla. Proto je dobré alespoň mezi staršími žáky o tomto rozporu mezi číslem logickým a mluvnickým promluvit už na úrovni začátečnické. Základní slovní zásoba (předměty denní potřeby, názvy míst apod.) pomnožné výrazy totiž zahrnuje a bystrého žáka tato nesrovnalost dříve nebo později upoutá. Pozor je třeba dát zejména při rozlišování slov pomnožných a podstatných jmen, tvořících tvary v obou číslech, zejména u slov podobně znějících: ty šaty × ty boty (ale jedna bota). Je vhodné se při výkladu pomnožnosti navrátit k obrazovému slovníku a pomnožná podstatná jména si vyznačit ve spojení s obrázky (průběžně lze žákům představit tvary jednotného i množného čísla jednotlivých názvů oděvu a obuvi, a naopak, poukázat na to, že pomnožná podstatná jména jednotné číslo netvoří). Rozpor logického počtu a mluvnické kategorie čísla může být matoucí a toto učivo může být pro žáky obtížné, na pomnožná slova proto začátečníky jen upozorníme a způsob jejich použití v množném čísle vysvětlíme jen na základě výrazů, se kterými se žáci pravděpodobně v každodenním životě setkají často (kalhoty, šaty, plavky atd., z dřívějších lekcí také např. nůžky). Pokročilejším žákům můžeme vysvětlit také vazbu druhových číslovek s pomnožnými

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

slovy (tři trička × troje kalhoty), v začátečnické úrovni se však větám obsahujícím číslovku ve spojení s pomnožnými slovy pokusme vyhnout.

V části **Čtení s porozuměním** naleznete text obsahující informace o škole v přírodě. Čtení textu může pro žáky být náročné, zejména proto, že obsahuje číslovky složené, řadové a násobné. Doporučeno je tedy napoprvé text dětem přečíst a nechat je s ním pracovat samostatně, aniž by se vyučující snažil osvětlit žákům způsob čtení číslovek podle jejich druhu, což by pro žáky mohlo být náročné a matoucí. Děti s textem dále pracují, přičemž cvičení 2 a 3 ověřuje správné porozumění textu. Zadání opravit nesprávná tvrzení a zodpovědět doplňující otázky vede ke snaze samostatně formulovat odpověď a hodí se pro žáky mladší i starší. Cvičení 3 – čtyřsměrka – může být pro mladší žáky příliš náročné, starším naopak nabízí možnost řešit jej formou hádanky, případně také soutěže o první správné řešení. (Tajenka: Školanda. Slova ve čtyřsměrce podle nápovědy: 1) bunda, 2) ponožky, 3) boty, 4) deštník, 5) tričko, 6) čepice, 7) mikina, 8) legíny, 9) slipy, 10) sandál, 11) šátek, 12) pyžamo, 13) kraťasy.

Druhý text tvoří báseň o oblékání v zimě. Žáci mají za úkol pracovat s textem tak, aby trénovali slovní zásobu lekce (oblečení), ale také si fixovali kategorii rodu a sledovali vazbu rodu podstatných jmen (i ukazovacích zájmen) na tvar koncovky přídavných jmen s nimi spojených. Žáci dále doplňují také tvary slovesa být v jednotném a množném čísle podle smyslu věty (návodnými výrazy jsou číslovky a zájmena, použití množného čísla však také napovídá i koncovka podstatných jmen, která se liší od znění výrazů v obrázkovém slovníku (bota/boty). Obrázkové cvičení 10 zahrnuje práci s pomnožnými výrazy, které mohou působit problémy zejména žákům neslovanského původu, jejichž jazykový systém použití pomnožných výrazů nezná.

Další text je sestaven jako novinová zpráva o přepadení pošty. Opět je zaměřen na použití názvů oblečení ve větách, i tentokrát jsou k němu připojeny otázky zaměřené k rozlišení podoby výrazů podle jejich rodu (použití přídavných jmen a ukazovacích zájmen). V úkolu zaměřenému na volbu správné odpovědi na otázku ve smyslu výchozího textu je připojena výkladová pasáž osvětlující způsob použití výrazů kdy/proč/kdo/kde/kam/jak/kolik. V posledním cvičení k tomuto úkolu mají žáci dohledat slovesa použitá ve výchozím textu a doplnit je nejdříve do neúplných vět (přepadl-odnesl-hledá-kryl-uložil-prosí-volejte) a poté do křížovky, ovšem v jiném pořadí – podle návodných písmen i počtu písmen doplní křížovku, aby získali tajenku: slovesa.

Poslední cvičení představuje oznámení o konání karnevalu, k němuž jsou připojeny otázky prověřující pochopení smyslu textu a význam otázek s výrazem kdo/co/kde/kdy/jak/jaký/odkdy/kolik. Pro práci s obrázkem je k dispozici křížovka, v níž mají žáci dosadit slova kravata, šortky, deštník, tenisky, střevíce a kabelka, aby získali tajenku

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

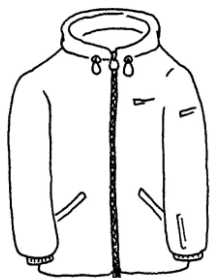
vodník, což je maska chlapce jménem Saša. Tato informace je klíčová pro další cvičení, v němž žáci zařazují získané informace do tabulky a následně podle sdělení chlapce jménem Dan také pojmenovávají děti v maskách: 1 – Alena – indiánka s kravatou; 2 – Jaroslav – král v šortkách; 3 – Saša – vodník s deštníkem; 4 – Zdena – princezna v teniskách; 5 – Dan – pirát ve střevících; 6 – Pavel – voják s kabelkou. V návaznosti na lekci barvy je k tomuto zadání připojeno i cvičení k tvorbě odpovědi na otázku za použití 1., nebo 4. pádu (Kalhoty vojáka jsou červené, deštník vodníka je žlutý a červený. / Kabát vodníka má zelenou barvu, kabát vojáka má modrou barvu a vesta piráta má červenou barvu.)

Řešení cvičení č. 4

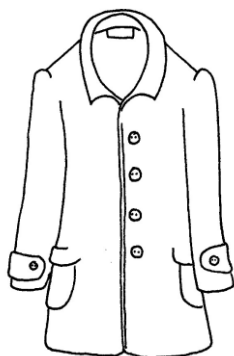
	1	2	3	4	5	6
					S	K
					T	A
					Ř	B
K				T	E	E
R				E	V	L
A	Š					
V	O	D	N	Í	K	
A	R	E	I	C	A	
T	T	Š	S	E		
A	K	T	K			
	Y	N	Y			
		Í				
		K				

OBLEČENÍ

5.2) Pracovní část – obrazový slovník, komunikační cvičení a gramatika

(TA) BUNDA

(TEN) KABÁT, (TEN) PLÁŠŤ

(TO) SAKO

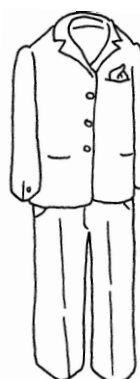
(TY) KALHOTY

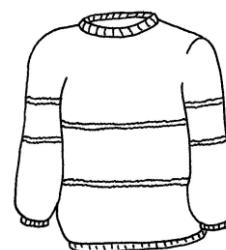
(TA) KOŠILE

(TA) KRAVATA

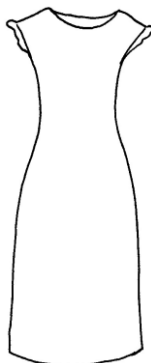
(TEN) OBLEK

(TEN) SVETR

(TA) BLŮZA, HALENKA

(TY) ŠATY

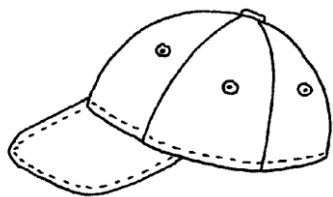

(TY) SVATEBNÍ ŠATY

(TA) SUKNĚ

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

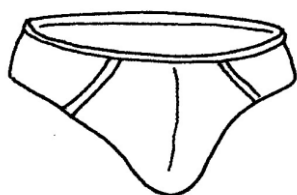
(TA) KŠILTOVKA

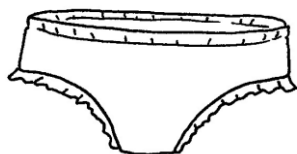
(TEN) KLOBOUK

(TA) ČEPICE

(TY) SLIPY

(TY) KALHOTKY

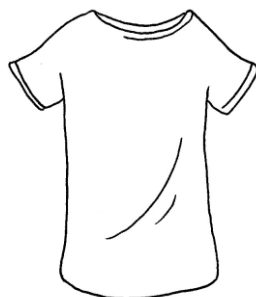
(TY) PLAVKY

(TY) ŠORTKY, KRAĚASY

(TO) TÍLKO

(TO) TRIKO S KRÁTKÝM
RUKÁVEM

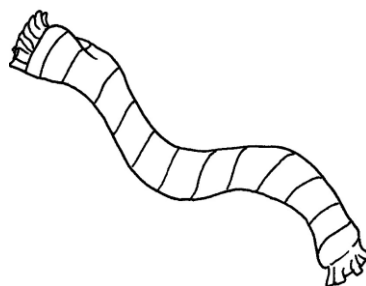
(TO) TRIKO S DLOUHÝM RUKÁVEM /
(TA) MIKINA S KAPUCÍ

(TA) PONOŽKA

(TA) RUKAVICE

(TA) ŠÁLA

(TEN) ŠÁTEK

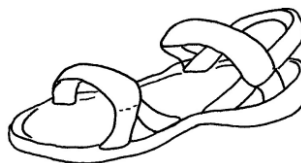
ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

(TA) BOTA

(TA) TENISKA

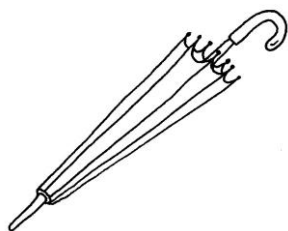
(TEN) SANDÁL

(TEN) STŘEVÍC

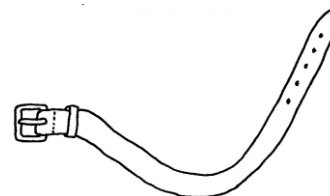
(TA) KOZAČKA

(TEN) DEŠTNÍK

(TA) KABELKA

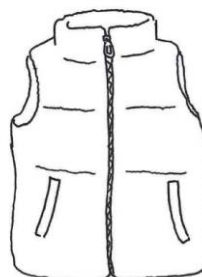
(TEN) OPASEK

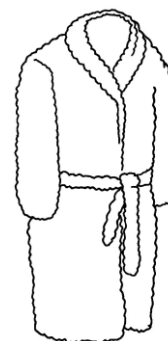
(TA) PODPRSENKA

(TO) PYŽAMO

(TA) VESTA

(TEN) ŽUPAN

Komunikační cvičení:

1) Odpovídej na otázky:

Jaké oblečení máš na sobě?

Jaké oblečení máš rád?

Jaké oblečení nosíme jen v létě?

Jaké oblečení nosíme jen v zimě?

Jaké oblečení nosíme do deště?

Jaké oblečení nosíme při sportu?

Jaké oblečení nosíme do divadla?

Jaké oblečení nosíme v noci?

Jaké oblečení nenosí muži?

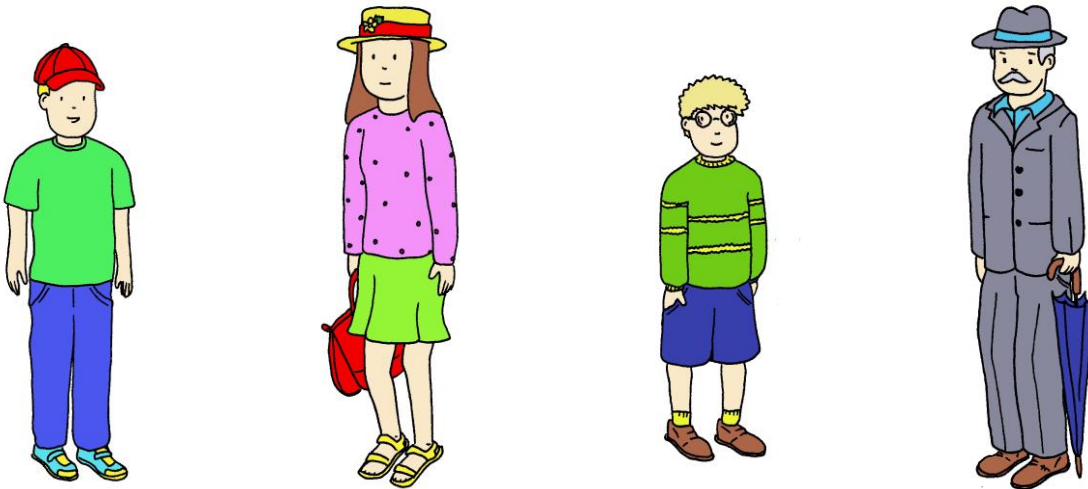
Jaké oblečení nenosí ženy?

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Co nosíme na hlavě?

Co nosíme na nohách?

2) Popiš oblečení na obrázcích:

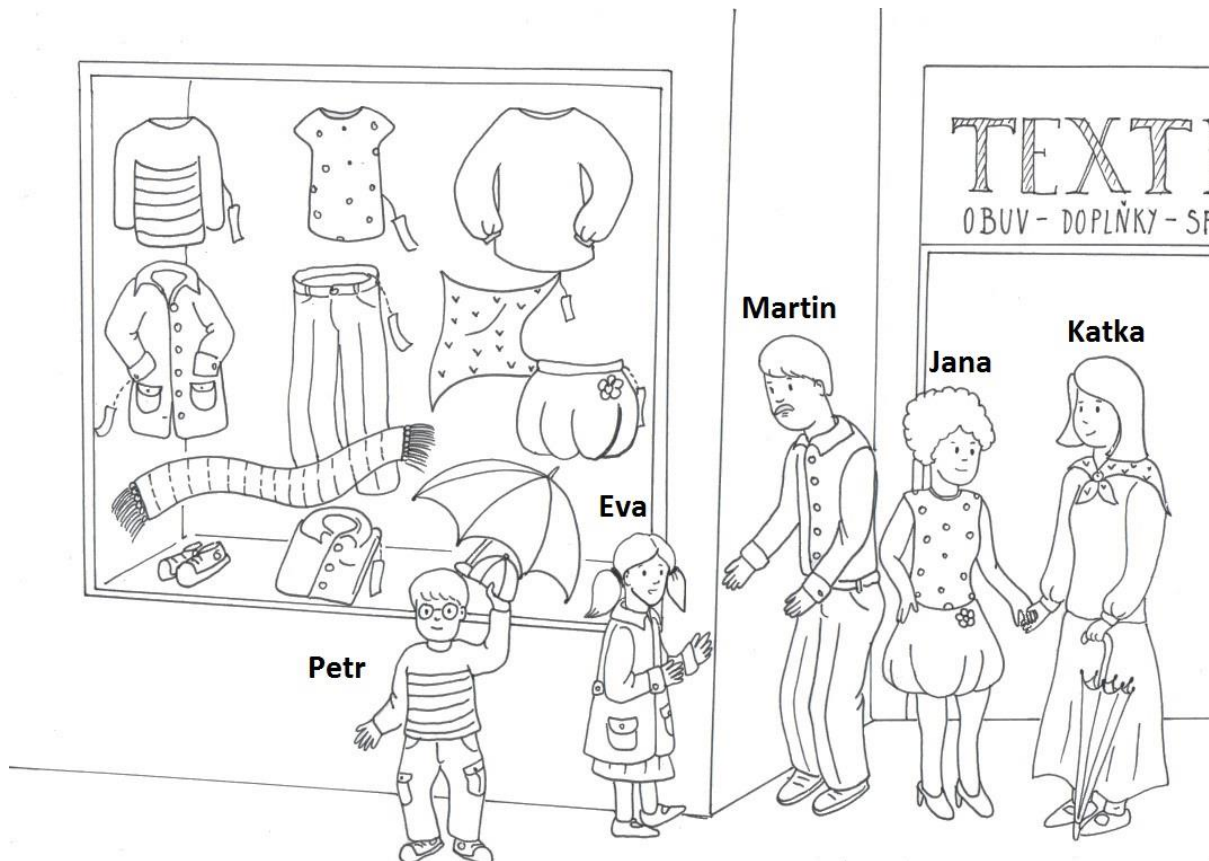
Co má na sobě veselý chlapec?

Co má na sobě mladá žena?

Co má na sobě malý kluk?

Co má na sobě starý pán?

3) Pracuj s obrázkem. Odpovídej na otázky o rodině, která si v obchodě nakoupila nové oblečení a doplňky. Vymýšlej vlastní otázky.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Kdo dostal nejvíce nových věcí?

Kdo si koupil košili?

Kdo si koupil deštník?

Co dostala Jana?

Co má na sobě puntíky?

Co má na sobě pruhy?

Co si nikdo nekoupil?

Kdo si koupil nové boty?

Gramatika:

U podstatných jmen určujeme číslo:

- 1) **Jednotné (singulár)** – označuje jedinou věc: jedna malá bota, jeden mokrý deštník
- 2) **Množné (plurál)** – označuje více než jednu věc: dvě malé boty, tři mokré deštníky
- 3) **Pomnožné (pluralia tantum)** = mají tvar množného čísla, ale označují jen jednu jedinou věc; často takové výrazy najdeme u názvů oblečení: (ty) *tepláky, trenýrky, kalhoty, plavky, slipy, šaty, šortky, kraťasy, bikiny...*

Taková slova nelze vyjádřit v jednotném čísle!

(Dále jde např. o názvy nářadí – nůžky, kleště; svátků – Vánoce; částí lidského těla – ústa atd.)

POZOR! Níže uvedené výrazy nejsou pomnožná podstatná jména. Tvoří tvary jednotného i množného čísla!

(ta) jedna bota – (ty) dvě boty

(ten) jeden střevíc – (ty) dva střevíce

(ten) jeden sandál – (ty) dva sandály

(ta) jedna košile – (ty) dvě košile

(ta) jedna rukavice – (ty) dvě rukavice

(ta) jedna teniska – (ty) dvě tenisky

(ta) jedna kozačka – (ty) dvě kozačky

(ta) jedna ponožka – (ty) dvě ponožky

Nejde o podstatná jména pomnožná, protože tvoří tvary jednotného i množného čísla.

- 1) **Urči rod podstatných jmen z obrazového slovníku – vypiš si je do tabulky. Pomáhej si ukazovacími zájmeny. Poznáš je tak, že u nich v obrazovém slovníku jsou uvedena zájmena v množném čísle: ti, ty, ta (ty plavky).**

JEDNOTNÉ ČÍSLO		
ROD MUŽSKÝ (TEN)	ROD ŽENSKÝ (TA)	ROD STŘEDNÍ (TO)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

POMNOŽNÁ SLOVA (TY)

V množném čísle používáme hlavně slova označující oblečení, které používáme v páru (= 2 kusy). Pokud ukazujeme na věci v množném čísle, měníme ukazovací zájmena:

Ten (střevíc) – ty (střevíce) ta bota – ty boty to sako – ta saka

5.3) Pracovní část – práce s texty

Text 1 – informační leták

Leták – krátké oznámení, dopis s důležitými informacemi

Seznam věcí na školu v přírodě

Třída: **3. B**

Termín: 20. 6. – 25. 6. 2016

Místo: Horská chata Plzeňka, Pernink

Pedagogický dozor: Mgr. Jana Beranová

Tel.: 603 786 789

Odjezd: 20. 6. v 8.00 od ZŠ jazyků Karlovy Vary
Karlovy Vary

Návrat: 25. 6. v 16.30 k ZŠ jazyků

Na cestu: batoh na záda, malá svačina a pití, hračka

Do kufru: 5× slipy nebo kalhotky, 5× ponožky, 1× teplé ponožky, 4× tričko s krátkým rukávem, 2× tričko s dlouhým rukávem, 3× tepláky nebo legíny (na pobyt uvnitř), 2× mikina nebo svetr, 2× kraťasy, 2× oblečení na ven (tepláky, kalhoty, slabá bunda), 1× čepice (kšiltovka), 1× šátek, 1× pyžamo, 1× pláštěnka (ne deštník), pevné sportovní boty, bačkory, sandály, holínky, 2× ručník, pytel na špinavé oblečení

Dále: hygienické potřeby, malé hračky, knížka, pastelky a pero, papírové kapesníky, sluneční brýle

Kapesné dle uvážení (doporučeno 150 Kč) – můžete uschovat u paní učitelky

Všechno oblečení podepsat!

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1) Rozhodni o správnosti tvrzení:

Děti jedou na školu v přírodě na 7 dní.

ANO/NE

Děti pojedou s panem učitelem Janem Beranem.

ANO/NE

Děti budou odjíždět od své školy.

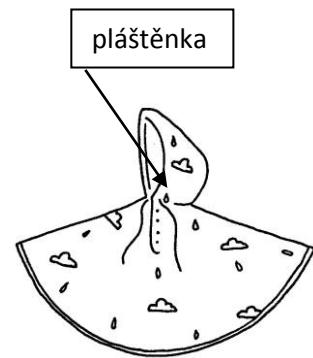
ANO/NE

Děti s sebou nepotřebují pláštěnku.

ANO/NE

Děti s sebou nepotřebují plavky.

ANO/NE

2) Zamysli se:

Proč asi děti nepotřebují deštník, ale mají mít raději pláštěnku?

Proč mají mít oblečení podepsané?

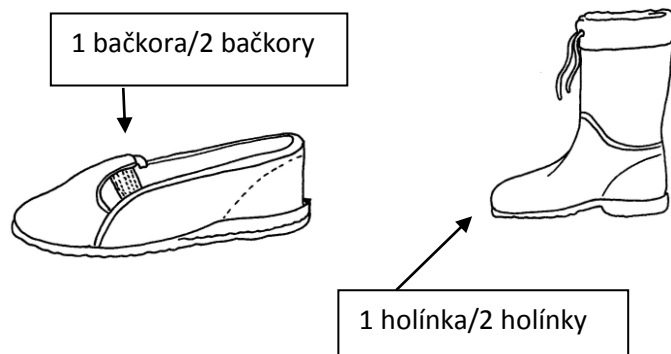
Proč potřebují také bačkory?

Jaké oblečení budou nosit uvnitř?

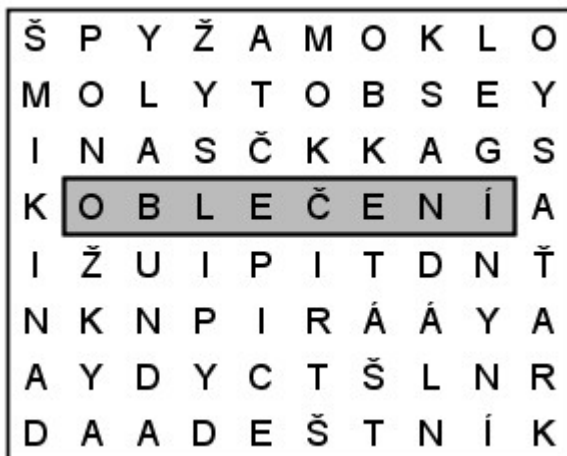
Jaké oblečení budou nosit venku?

Jaké oblečení si obléknou v noci?

Co si obléknou do deště?

3) Vylušti čtyřsměrku – hledej názvy oděvů (rovně ↔ a svisle ↑↓ v obou směrech).

Ve čtyřsměrce se skrývají názvy oblečení a obuvi, které paní učitelka doporučila vézt s sebou na školu v přírodě. Náповěda ti pomůže tyto výrazy najít.

Tajenka obsahuje výraz, kterým děti školu v přírodě nazývají:

4) Vypiš si názvy oblečení a obuvi a ze zbývajících písmen slož tajenku.

1) Oblékáme si ji na tělo v chladném počasí.

.....

2) Jsou dvě a máme je na chodidlech.

.....

3) Chodíme v nich venku.

.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

- 4) Paní učitelka místo něj dětem poradila vzít si pláštěnku.
- 5) Může mít krátký, nebo dlouhý rukáv.
- 6) Nosíme ji na hlavě.
- 7) Nosíme ji přes triko, může mít zip nebo kapuci.
- 8) Jsou to úzké dívčí kalhoty.
(Jejich název je odvozený z angličtiny od slova leg = noha.)
- 9) Dívky je nenesí.
- 10) Letní bota (v jednotném čísle).
- 11) Může nás hřát na hlavě, kolem krku nebo si s ním
zavážeme oči při různých hrách.
- 12) Máme ho na sobě v noci.
- 13) Jsou to krátké letní kalhoty.

Text 2 – báseň

Báseň – literární text ve verších, slokách,
často má rým

Oblékání v zimě

Punčochy a ponožky
oblečeme na
Ještě tričko, mikinu,
vyzrajeme na
Přes to všechno kalhoty,
nezapomeň na !
A na hlavě čepice,
když je venku
Šála nám krk zahřeje,
když jsou venku
Rukavice na ruce,
brzy budou !

Slovníček:

nezapomenout – stále
vědět, nepřestat na něco
myslet
vánice – velký vítr se
sněhem
Vánoce – zimní křesťanské
svátky
vyzrát – chytře něco
vymyslet
zahřát – udělat teplo
závěje – kupy sněhu

Nová slovíčka si zapiš sem:

.....
.....
.....
.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1) Přečti si básničku o oblékání v zimě. Doplň chybějící slova z nabídky do textu tak, aby se rýmovala. (Rýmovat se bude 1. a 2. verš.)

Nabídka slov: *zimou, Vánoce, závěje, nožky, boty, vánice*

2) Přelož si neznámá slova.

3) Podtrhni v básničce všechno oblečení.

4) Odpověz na otázky:

Co si oblečeme na ruce?

Co nám zahřeje krk?

Co si oblečeme na nohy?

Co si dáme na hlavu, když je zima?

5) 1 slovo ve větě je napsáno špatně. Najdi chybu a oprav ji:

Punčochy a ponožky oblečeme na ručky.

Ještě tričko mikinu, vyzrajeme na teplo.

Přes to všechno kalhoty, zapomeňte na boty.

A na hlavě čepice, když je doma vánice.

Šála nám nos zahřeje, když jsou venku závěje.

Rukavice na noze, brzy budou Vánoce.

6) Vyber správné zájmeno a urči rod slov:

ten/ta/to **ponožka** – rod mužský / rod ženský / rod střední

ten/ta/to **tričko** – rod mužský / rod ženský / rod střední

ten/ta/to **mikina** – rod mužský / rod ženský / rod střední

ten/ta/to **rukavice** – rod mužský / rod ženský / rod střední

ten/ta/to **čepice** – rod mužský / rod ženský / rod střední

ten/ta/to **šála** – rod mužský / rod ženský / rod střední

ten/ta/to **rukavice** – rod mužský / rod ženský / rod střední

Další cvičení na webu

[Oblečení – obrázkové pexeso](#)

[Oblečení – rod podstatných jmen](#)

[Oblečení – tvoření vět se slovesem být](#)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

7) Doplň správně do vět sloveso **být** ve tvarech: *je/jsou*. Jaké číslo mají slova v minulém cvičení? Rozhodni.

	Číslo jednotné	Číslo množné
To jedna ponožka .		
To jedno tričko .		
To tři šály .		
To dvě ponožky .		
To čtyři mikiny .		
To moje bota .		
To hezká mikina .		
To tvoje trička .		
To teplé boty .		

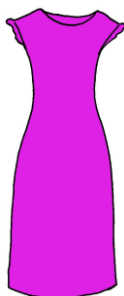
9) Dvě slova z básničky můžeme používat jen v množném čísle. Nemají jednotné číslo. Jaká slova to jsou?

Na nohách jsou (ty) a (ty)

Takovým slovům říkáme **pomnožná podstatná jména**.

Samostatný úkol:

10) Mezi další pomnožná podstatná jména patří tyto názvy oblečení:

kalhotky
šortky, kraťasy

šaty

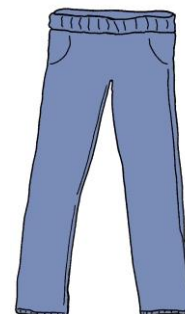
slipy

plavky

tepláky

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Další cvičení na webu

[Oblečení – přiřazování
obrázků](#)

[Oblečení – hledání párů](#)

Text 3 – zpráva

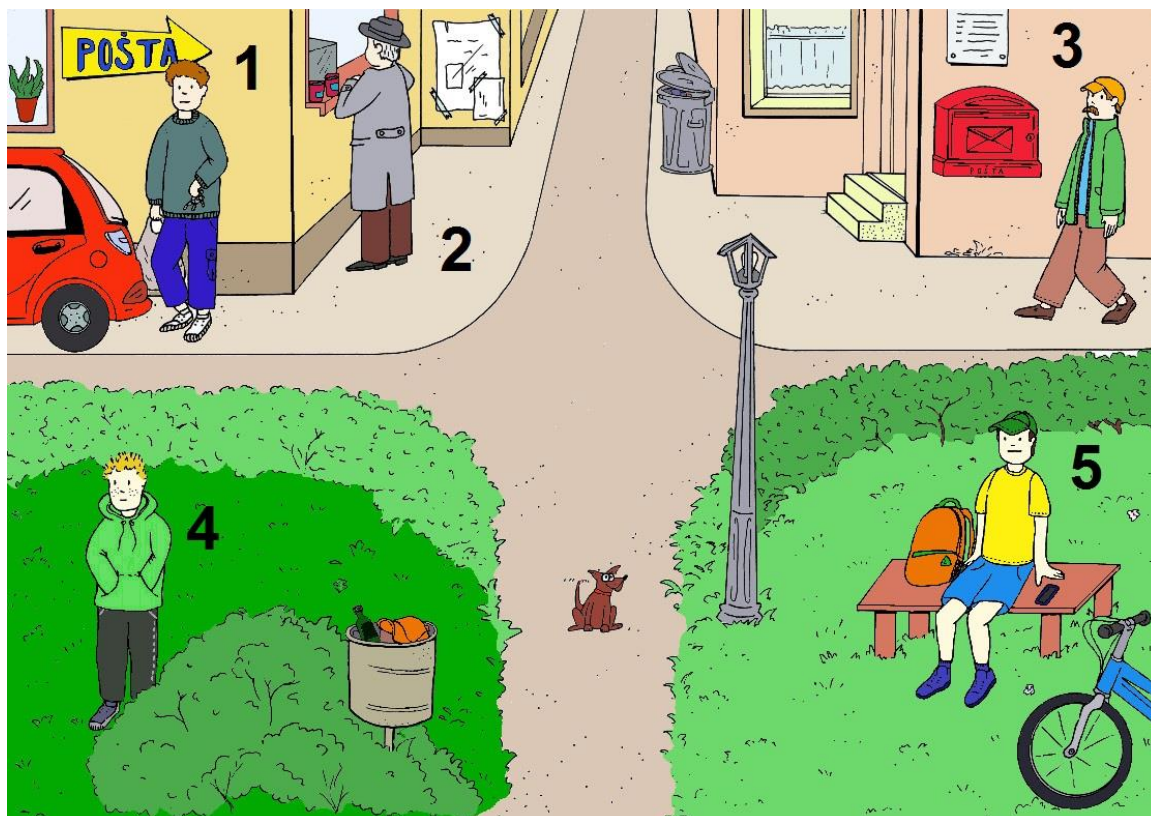
Zpráva – kratší text o události, která se stala

Loupežné přepadení pošty v Dolní Lhotě

Dne 3. 2. 2022 v 11.35 dopoledne přepadl pobočku České pošty muž. Odnesl si 56 000 Kč. Při přepadení nikdo nebyl zraněn.

Policie České republiky hledá svědky přepadení. Muž je štíhlý a vysoký, ale při přepadení si kryl tvář maskou. Na sobě měl černé kalhoty, šedý svetr, zelenou vestu, sportovní boty a na hlavě kšiltovku. Peníze si uložil do šedé tašky.

Policie prosí o výpověď ty, kteří viděli takto oblečeného muže bez masky na ulici. Volejte na telefonní číslo **158**.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Slovníček:

- loupež** – krádež peněz za použití násilí, vyhrožování
- lupič** – člověk, který kradl, zloděj
- pobočka** – oddělení
- přepadení** – napadení, útok
- zranit** – ublížit někomu
- svědek** – člověk, který situaci viděl, byl u ní
- štíhlý** – není tlustý, je hubený
- krýt** – schovávat, ukrývat
- výpověď** – zpráva pro policii

Nová slovíčka si zapiš sem:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1) Přečti si policejní zprávu. Přelož si neznámá slova.

2) Zamysli se. Kdo je lupič, který přepadl poštu? Poštu přepadl člověk, který má číslo

3) Odpověz. Co hned udělal lupič, když vyšel z pošty ven na ulici?

Další cvičení na webu

[Splň cvičení a získej
náповědu!](#)

[Splň cvičení a zjistíš, kdo je
lupič!](#)

4) Vypiš z obrázku všechno oblečení, které má uvedenou barvu:

šedý	zelená	žluté	modré

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

5) Doplň slova z tabulky do vět:

Ty jsou modré.

Ten je šedý.

Ta je zelená.

To je žluté.

6) Vyber správnou variantu odpovědi.

Jaké jsou kalhoty 1. muže? Modrý/modrá/modré.

Jaká je mikina 2. muže? Zelený/zelená/zelené.

Jaká je bunda 3. muže? Červený/červená/červené.

Jaký je kabát 4. muže? Šedý/šedá/šedé.

Jaké je tričko 5. muže? Žlutý/žlutá/žluté.

Jaká je kšiltovka v koši? Oranžový/oranžová/oranžové.

[Sleduj a trénuj online:](#)

Jaký? Šedý. Jaká? Zelená. Jaké? Žluté.
Otázka napoví, jak končí přídavné jméno
(barva).

7) Sám napiš podle vzoru otázku, ukaž na odpověď a urči rod:

otázka	odpověď	zájmeno ten/ta/to	rod mužský/ženský/střední
Jaký je ten svetr?	Svetr je šedý.	<u>Ten</u> (svetr)	rod mužský
	Kšiltovka je zelená.		
	Tričko je žluté		
	Klobouk je šedý.		
	Mikina je zelená.		
	Ten kabát je šedý.		

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

8) Přiřaď k otázkám správné odpovědi:

Kdy byla přepadena pošta?	Na ulici.
Kde byla přepadena pošta?	V Dolní Lhotě.
Kdo přepadl poštu?	3. 2. 2022.
Proč přepadl poštu?	Muž v masce.
Kam s penězi odešel?	Chtěl ukrást peníze.
Jak byl oblečený muž v masce?	56 000 Kč.
Kolik peněz ukradl?	Měl kalhoty, svetr, vestu a kšiltovku.

Otázky a odpovědi:

Kdy? Tak se ptáme na čas.

Kde? Kam? Tak se ptáme na místo.

Proč? Tak se ptáme na důvod, když chceme zjistit, co se stalo. **Jak?** Tak se ptáme na způsob.

Kdo? Tak se ptáme na člověka: Jaký člověk?

Kolik? Tak se ptáme na množství.

9) Vyber správné doplnění vět:

Vysoký a štíhlý muž pobočku pošty.

Muž si 56 000 korun.

Policiesvědky přepadení.

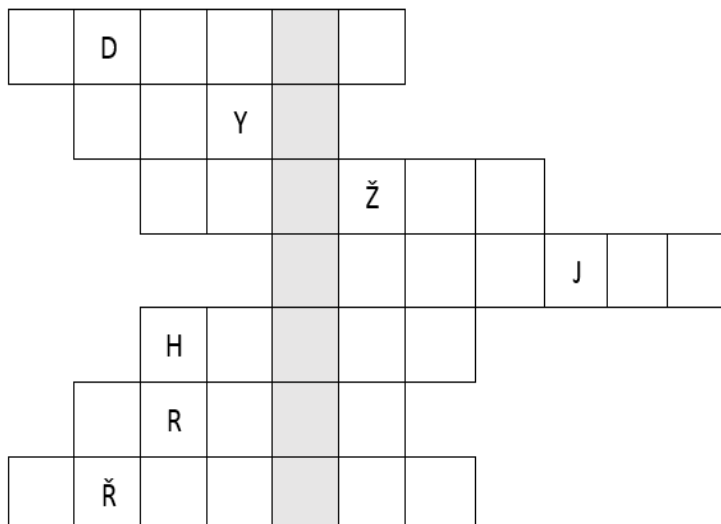
Muž si obličej maskou.

Peníze si do šedé tašky.

Policie o informace svědky přepadení.

Na telefonní číslo 158, jestli jste přepadení viděli.

10) Doplněná slova přepiš správně do křížovky.

**11) Slovem z tajenky
doplň tuto větu:
Doplněná slova
nazýváme**

----- .

Tato slova vyjadřují děj –
co se děje, co někdo
dělá.

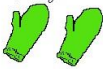

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

Samostatný úkol:

12) Přečti nahlas

obrázkový text:

Moje jméno je Jana. Ráda nosím
 a . Ráda mám a
K nim mi sluší a
Kčera jsem si koupila nový ,
protože je venku zima. Už půjdu ven,
nemí chybět ani ,
a

Text 3 – oznámení

Oznámení – sdělení o něčem, co se stane, pozvánka

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JAZYKŮ KARLOVY VARY POŘÁDÁ

DĚTSKÝ KARNEVAL

 Kdy? 25. 2. 2022
Kde? Tělocvična naší školy
V kolik hodin? Od 15:00 do 19:00
Jaký bude program? Soutěže, přehlídka masek, vystoupení klauna,
tanec, občerstvení
 Jaké bude vstupné? Vstupné dobrovolné
TĚŠÍME SE NA VÁS!
Zveme všechny děti z 1. stupně a jejich rodiče!

Slovníček:

- pořádat** – připravit,
organizovat, konat
karneval – zábavná akce
v maskách
přehlídka – ukázka, show
občerstvení – jídlo, svačina
vstupné – cena za vstup
dobrovolné – cena není
uvedená, každý může
zaplatit, kolik sám chce

Nová slovíčka si запиš sem:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

1) Přečti si pozvánku na karneval. Přelož si neznámá slova.

2) Spoj správně otázky a odpovědi o karnevalu.

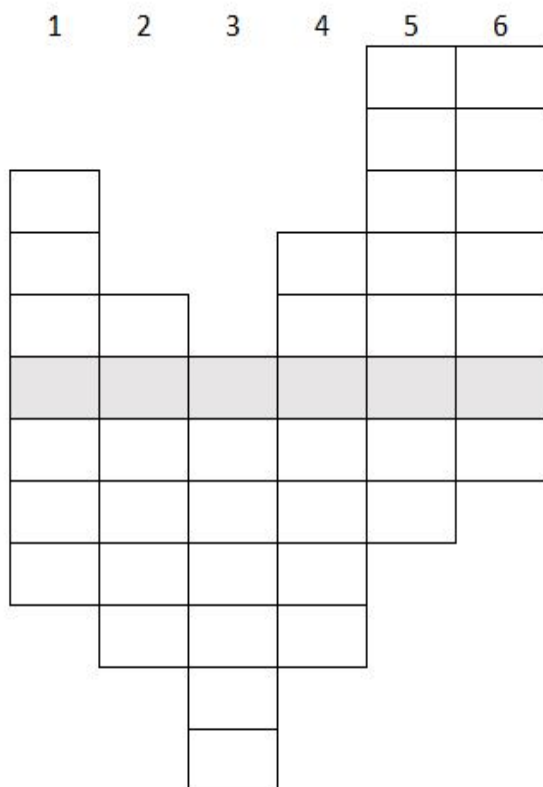
Kdo pořádá karneval?	Kolik sami chcete dát.
Kde bude karneval?	Do 19 hodin.
Jaký bude program?	V tělocvičně školy.
Jaké bude vstupné?	25. 2. 2022.
Kdy bude karneval?	ZŠ jazyků Karlovy Vary.
Jak dlouho bude karneval trvat?	Dobrovolné.
Co můžeme na karnevalu dělat?	Děti z 1. stupně s rodiči.
Kdo může na karneval přijít?	4 hodiny.
Kolik bude stát vstupné?	Tanec, soutěže, zábava.
Odkdy můžeme na karneval přijít?	Od 15 hodin.
Dokdy bude karneval trvat?	Tancovat, soutěžit, bavit se.

3) Každé dítě na karnevalu udělalo 1 chybu. Najdi, co je špatně na jejich kostýmu nebo masce. Zakroužkuj chybu.

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

4) Doplň slovem podle obrázku, kde je chyba. Piš směrem dolů. Co na obrázku nemá být?

Další cvičení na webu

[Oblečení – trénink](#)
[slovní zásoby](#)

[Jak se oblékáme?](#)
[Zkus si kvíz.](#)

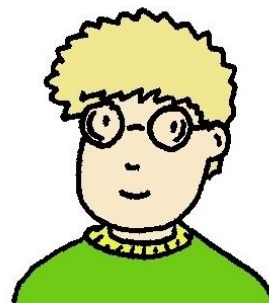

Další cvičení na webu

Ahoj! Jmenuji se Saša. Pořád mě na obrázku
z karnevalu? Mám hezkou masku.
Jsem _____

[Oblečení – slovíčka](#)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

5) Doplň do tabulky, jaké číslo mají děti na obrázku, jakou mají masku a co si oblékly špatně.

Jaké má číslo?	Jakou má masku?	Jaká je na obrázku chyba?
		kravata
4		
	pirát	
		deštník
6		
	král	

6) Přečti si, co říká Dan.

Jmenuji se **Dan**. Nemám na sobě žlutou barvu. Mám hnědé vlasy a dlouhý rukáv. Můj bratr je vodník. Je tady také můj kamarád **Jaroslav**. Má na hlavě korunu. Má na sobě červenou barvu jako **Pavel**. Ten má ale na hlavě čepici. Naše spolužačky se jmenují **Zdena** a **Alena**. Obě mají dlouhé vlasy a šaty. Zdena nemá dobré boty a Alena nemá zlaté šperky. Všichni chodíme do čtvrté třídy. Poznáš nás?

Další cvičení na webu

Všimni si:

Jaká je ta sukně?

To je bílá sukně.

Kdo, co to je? (1. pád)

Jakou máš sukní?

Mám bílou sukni.

Koho, co máš? (4. pád)

[Procvič si dlouhé samohlásky – poslouchej a správně zapiš!](#)

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

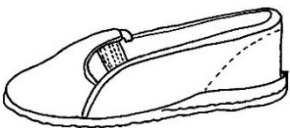

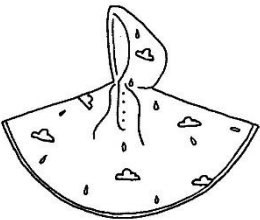
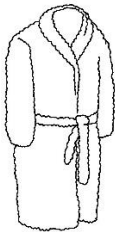
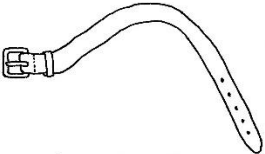

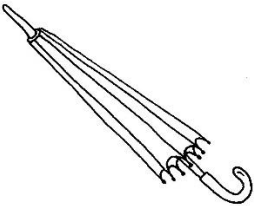

7) Jak se jmenují děti na karnevalu? Odpověz.

8) Napiš odpověď na otázky a urči pád:

Jaké <u>jsou</u> šaty indiánky?	Šaty jsou hnědé.	1. pád.
Jakou barvu <u>mají</u> šaty princezny?	Šaty mají hnědou barvu.	4. pád
Jakou barvu má kabát vodníka?		
Jaké jsou kalhoty vojáka?		
Jakou barvu má kabát vojáka?		
Jaký je deštník vodníka?		
Jakou barvu má vesta piráta?		

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

5.4) Volná příloha k lekci oblečení – pexeso

	(ta) 1 bačkora (přezůvka) (ty) 2 bačkory (přezůvky)		(ta) 1 holínka (ty) 2 holínky (gumáky)
	(ta) pláštěnka		(ten) župan
	(ten) pásek, opasek		(ta) kabelka, taška
	(ten) deštník		(ten) střevíc

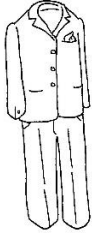

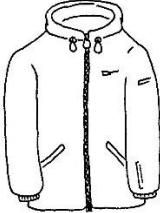
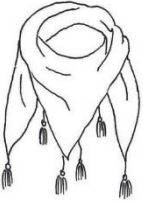

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

	<p>(ten) 1 sandál (ty) 2 sandály</p>		<p>(ta) 1 teniska (ty) 2 tenisky</p>
	<p>(ta) 1 bota (ty) 2 boty</p>		<p>(ta) šála</p>
	<p>(ta) 1 rukavice (ty) 2 rukavice</p>		<p>(ta) 1 ponožka (ty) 2 ponožky</p>
	<p>(ta) mikina</p>		<p>(to) tričko</p>
	<p>(to) tílko</p>		<p>(ty) kraťasy, šortky, bermudy</p>

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

	(ty) plavky		(ty) kalhotky
	(ty) slipy		(ta) čepice
	(ten) klobouk		(ta) kšiltovka
	(ta) sukně		(ty) šaty
	(ta) halenka, blůza		(ten) svetr

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

	(ta) košile		(ten) oblek
	(ta) kravata		(to) sako
	(ten) kabát		(ta) bunda
	(ten) šátek		(to) pyžamo
	(ta) podprsenka		(ta) vesta

ČESKÝ JAZYK PRO CIZINCE - HEZKY ČESKY 1

	<p>(ta) 1 zimní bota (ty) 2 zimní boty (kozačky)</p>		<p>(ty) kalhoty</p>
---	--	--	---------------------

Český jazyk pro cizince
HEZKY ČESKY 1

Autorka: Mgr. Jana Táborková

Ilustrovala: Kateřina Lancová

Rok vydání: 2022

3. vydání

80 stran

Vydal Národní pedagogický institut České republiky
Senovážné náměstí 872/25
110 00 Praha 1

Aktuální informace o publikacích Národního pedagogického institutu České republiky najdete na www.npi.cz

